

Naša lůč

5 + 1966

Maj 1966

■ Čudovit rekord

Papež Pavel VI. je v začetku tega leta pozval ves svet, naj pomaga gladujočim v Indiji. Na Holandskem so cerkveni dostojanstveniki in dobrodelne organizacije prosile rojake, da naj pomagajo stradajočim. Odziv je presegel vsa pričakovanja. Prvi dan so Holandci darovali 18 milijonov goldinarjev (5 milijonov dolarjev)! Pa tudi drugod so se ljudje velikodušno odzvali in darovali za to dobrodelno akcijo. Nabirka za pomoč Indiji, ki jo je organiziral vatikanski dnevnik »Osservatore Romano«, je na primer že sredi marca preseгла 3,5 milijarde lir (5 milijonov in pol dolarjev).

■ Tajništvo za nekrstjane

Od zadnjega koncila dalje je v Rimu papeški urad „za odnose do nekrščanskih verstev“, ki se posveča stikom in razgovorom s tistimi, ki niso kristjani, a verujejo v Boga. Prav je, če kristjani pokažemo, da spoštujemo, kar je dobrega v drugih verstvih. Hinduizem na primer občuduje božjo skrivnost v dogajanjih življenja. Budizem poudarja, da ta sprememljivi svet nikakor ne more popolnoma zadovoljiti človeškega hrepenenja po sreči. Mohamedanoi tudi na neki način časte Jezusa, čeprav ga imajo le za preroka. Danes, ko pride na vsakih tisoč poganov le pet kristjanov, je zelo potrebno, da iščemo prijazne odnošaje z vsemi, ki na kakšen način verujejo v Boga.

■ Razbito ladjo iščejo

Apostol Pavel je na poti iz Palestine v Rim leta 60 doživel brodolom. Ladjo je zajel silen vihar ter jo razbil ob nekem rtiču na otoku Malti. Skupina angleških potapljačev išče ostanke potopljene rimske ladje na tistem kraju. Dosedaj so našli nekaj amfor (lončenih vrčev) ter sidro.

■ Pisatelj Cankar je bil rojen 1876

Pred 90 leti je zagledal luč sveta na Vrhniki pri Ljubljani največji slovenski pisatelj Ivan Cankar. To je bilo 16. maja 1876. Najobširnejše in umetniško najlepše njegovo pripovedno delo je roman „Na klancu“, spomenik pisateljevi materi (siromašnega dekleta, služkinje, žene in trpeče matere) s podobami silnega hrepenenja po lepšem življenju.

■ O živih in še ne rojenih

Avstrijska liga za zaščito nerojenih je v letu 1965 v sodelovanju z Zvezo mater odvrnila 436 žena in deklet od naklepa, da umorijo porajajoče se življenje. Od svoje ustanovitve je Liga rešila življenje 3.302 nedolžnih otrok.

■ Knjižica za bolnike

V vrsti knjižic, ki jih izdajajo naši salezijanci na Opčinah pri Trstu, je izšla nova knjižica, primerna za bolnike, z naslovom »Gospod je blizu«.

Letos praznujejo te Knjižice desetletnico. Doslej jih je izšlo 54, v skupni nakladi 170.000 izvodov. »Knjižicam« želimo srečno pot v novo desetletje!

Slovenski duhovniki in uradi:

ANGLIJA: Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S. W. 9. (Tel. RELiance 6655; izg. Rilajens).

AVSTRIJA: Janez Hafner, Theodor-Körnerstr. 111, 8010 Graz. — P. Jože Podgornik, Canisiusgasse 16, 1090 Wien IX. — Anton Miklavčič, Kapellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège. (Tel. 04/233910). — Kazimir Gaberc, 19 rue Louis Empain, Marcinelle (Hainaut), (Telefon 07/367754).

FRANCIJA: Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, 75 Paris 20, (Telefon 636-80-68). — Ciril Lavrič in p. Vladimir Klemenčič, 7 rue Gutenberg, 75 Paris 15, (Tel. 250-89-93). — Stanislav Kavalarič, 17 rue Claude Debussy, 62 Liévin (Pas-de-Calais). — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57 Aumetz. — Msgr. Stanko Grims, 1 rue du Dauphiné, 57 Merlebach. — P. Jakob Vučina, 6, rue de France, 05 Nice.

ITALIJA: Slovenski dušnopastirski urad — Dr. Pavel Robič, via dei Colli 8, Roma.

NEMČIJA: Ciril Turk, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathildestrasse 18. (Tel. 62676). — Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schonfeldstrasse 36. (Telefon 291305). — Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim, Augusta Anlage 52. (Tel. 47-9-44). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Kolbstr. 15/I. (Tel. 72278). — Dr. Janez Zdešar, Schubertstr. 2/I., 8 München 15. (Tel. 536453). — Franc Šeškar, Zieblandstr. 32/II Rgb., 8 München 13. (Tel. 550295).

NIZOZEMSKA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA: Jože Flis, Erik Dahlbergsgatan 28, Malmö. (Tel. 040/119 655).

Zemljevid

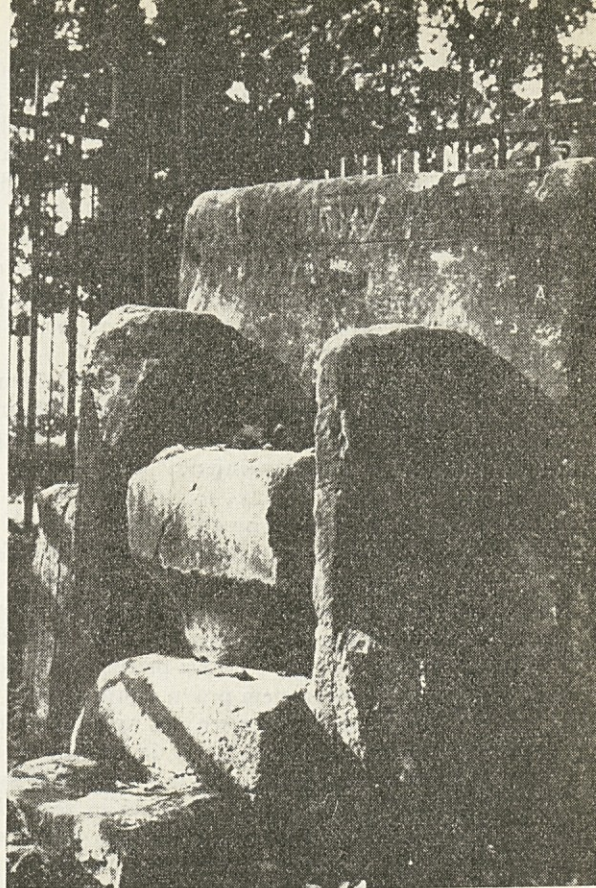
Čigava Indija? Komu Bagdad?
Kdo strelja naj, obeša v Teherani?
Kdo nadzoruj moritve po Balkani?
Kam z zlatim ključem carigrajskih vrat?

Razpregel zemljevid je diplomat:
tovore nosijo vsi oceani,
zaklade si grmadijo pristani —
komu zemljé in morja blagodat?

I jaz razganem pred seboj papirje:
glej — rodna zemlja, naša draga prst?
Ko drugi grabijo vse dalje, širje,

boš rod, ki bivaš tod, boš v duši čvrst?
O, kaj bo z vami, vi mejniki štirje,
Celovec, Maribor, Gorica, Trst? ...

Oton Župančič

Vojvodski prestol na Gosposvetskem polju, kjer je koroški knez, po svojem ustoličenju v slovenščini na Krnskem gradu, do l. 1414 podeljeval razne pravice.

Narodne manjšine

Vprašanje narodnih manjšin je pravzaprav plod moderne dobe. Dokler je namreč država res skrbela za javni blagor vseh svojih podanikov, brez ozira kateremu koli narodu pripadajo, in je torej v enaki meri spoštovala pravice vseh narodnih skupin, ki so je sestavljale, problema narodnih manjšin ni bilo.

Ko so pa v državah z različnimi narodnostmi večinski narodi začeli z vsemi sredstvi bolj ali manj prikrito delati na tem, da bi dali vse pravice samo večinski skupini in njej podredili vse druge, je prišla kot naravna reakcija, da je vsak narod poskušal dobiti svojo državo, se osvoboditi.

Najvažnejši korak v tem smislu je bil v Srednji Evropi napravljen leta 1918. Toda ker so tudi potem državne meje le redko sovpadale z narodnimi mejami, je problem narodnih manjšin ostal, oziroma postal še bolj pereč, ker države v strahu za svoje meje poskušajo čimprej odpraviti vsako sled za narodnimi manjšinami.

Slovenci smo to vprašanje občutili in ga še vedno občutimo na lastni koži.

Ker Slovenci v avstro-ogrski monarhiji nismo imeli svojih pravic in ker so nas Nemci in Madžari hoteli vtopiti v nemško oziroma madžarsko nacijo, smo v letih 1917—1918 zastavili vse sile, da bi izboljšali svoj položaj. Po letu 1918 je velik del slovenskega ozemlja pripadel državi Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se je pozneje pod vplivom nezdrave centralistične politike preimenovala v Jugoslavijo. Koroška je ostala pri Avstriji, pod Italijo pa je prišla

vs a Primorska (Tržaška in Goriška), slovenska Istra in Kanalska dolina, ker so Angleži v londonskem paktu leta 1915 obljubili tudi to ozemlje Italiji kot nagrado za to, da je stopila v vojno na njihovi strani. Beneška Slovenija se je pa že leta 1866 zaradi krivičnega postopanja Avstrije odločila za Italijo, v upanju, da bo novonastala Italija kot nekdanja Beneška republika spoštovala pravice Slovencev. Pod Madžarsko so po letu 1918 ostali Porabski Slovenci.

Po drugi svetovni vojni so se državne meje deloma spremenile v korist Slovencev v Istri, na Tržaškem in Goriškem, drugod pa ostale neizpremenjene.

Toda nam ne gré za spreminjanje državnih mej, ki so v danih razmerah dostikrat bile začrtane predvsem s strateškega vidika, nam gré tukaj samo za pravice, ki slovenskim narodnim manjšinam pripadajo in katere jim drugi morajo v praksi priznati in dati.

Po naravnem pravu imajo namreč narodne manjšine pravico, da razvijajo svojo narodno osebnost. To pa je mogoče le, če morejo svobodno gojiti in uporabljati svoj materni jezik v cerkvi, uradu in šoli; ako razpolagajo z lastnim narodnim šolstvom, lastnim tiskom, književnostjo in imajo vpliv na vzgojo v narodnem duhu. Država nima pravice ovirati svobodnega razvoja svojih narodnih manjšin, dokler se razvijajo v duhu in mejah socialne pravičnosti, to je, da ne kršijo pravic drugih narodov (Prof. Ahčin, Sociologija II/1, 352).

Rož, Podjuna, Zila

Pesem slovenskih Korošcev

**Rož, Podjuna, Zila,
venec treh dolin,
moja domovina,
narod moj — trpin.**

**Ti, družica moja,
dom moj in moj rod,
ko bom truden boja,
bodi mi še grob!**

**Rož, Podjuna, Zila,
nagelj, rožmarin,
v sveti zemlji sniva
tvoj slovenski sin.**

Ivan Mikula

Na žalost so slovenskim narodnim manjšinam te naravne pravice povsod in vedno kratili in jih še kratijo.

Slovenci moramo z žalostjo v srcu ugotavljati, da tudi pristojne krajevne cerkvene oblasti nočejo vedno priznati slovenskim manjšinam njihovih pravic. Bilo bi pa krivično, če bi zaradi tega vrgli očitek na Cerkev kot tako. Ta se je namreč vedno postavila v obrambo pravic narodnih manjšin.

Papež Pij XII. je v svojem božičnem nagovoru leta 1941 dejal: „V okrilju novega urejevanja, utemeljenega na moralnih načelih, ne more biti mesta za odkrito ali prikrito zatiranje kulturnih ali jezikovnih posebnosti narodnih manjšin.« Isti papež je o božiču 1954 poudaril: „Gotovo bi bila napačna politika zedinjenja, če sploh ne prava izdaja, če bi hoteli nacionalističnim interesom žrtvovati etnične manjšine, ki nimajo na razpolago sile, da bi branile svoje največje dobrine, svojo vero in svojo krščansko kulturo.“

Kako je papež Pij XII. praktično gledal na to vprašanje, izseljenci dobro vemo, ker imamo po njegovi konstituciji „Exul familia“ tudi v tujem svetu pravico do duhovnikov svojega jezika in pravico do svojih župnij, česar dostikrat celó Slovenci na svojem narodnem ozemlju zaradi zaslepljenosti in nestrpnosti krajevnih oblasti vedno nimajo.

Papež Janez XXIII. je v svoji znani okrožnici, namenjeni „vsem ljudem dobre volje“, „Mir na zemlji“ (Pacem in terris), resno opozoril na problem narodnih manjšin: „Od 19. stoletja dalje se vedno bolj poudarja in uveljavlja težnja, da bi politična skupnost sovpadala z narodno skupnostjo. Iz različnih vzrokov pa ni vedno mogoče doseči, da bi državne meje bile vedno istovetne z narodnimi mejami; odtod pojav narodnih manjšin in težki problemi, ki jih te postavljajo. — V tej zvezi moramo kar najbolj jasno izjaviti, da je vsaka politika, ki teži za tem, da bi omejevala rast in razvoj manjšin, težka krivda proti pravičnosti, tem težja, kadar to delovanje gre za tem, da bi zatrla manjšino. — Nasprotno pa nič tako zelo ne ustreza pospeševanju njihovega razvoja, kakor če državne oblasti nudijo manjšinam učinkovito pomoč pri pospeševanju njihovega razvoja, zlasti če to delajo na področju, ki zadeva njihov jezik, njih kulturo, njihove podegovane običaje, njih gospodarska sredstva in njihove gospodarske ustanove.«

Ko papež tako brez vsakega dvomja poudarja pravice narodnih manjšin, pa istočas-

no tudi opozori na dolžnosti, ki jih narodne manjšine imajo do države, v kateri živijo.

Sedaj se postavlja vprašanje, kdo mora skrbeti, da bodo pravice narodnih manjšin upošteevane.

Najprej seveda države, ki imajo v svoji sredi narodne manjšine, ker vsaka država ima dolžnost, da skrbi za skupno blaginjo, pod katero spada tudi položaj narodnih manjšin. Žalostno je, če jo morajo šele bombe opozoriti na to njeno dolžnost, ki je v vseh modernih državnih pogodbah vključena.

V drugi vrsti morajo za to skrbeti narodne manjšine same, ker bi se izneverile svojemu poslanstvu, če ne bi zahtevale svojih pravic, posebno v dobi, ko gre vsa težnja razvoja k čim širšemu sodelovanju na mednarodnem polju in bi tukaj narodne manjšine lahko postale najbolj naravna vez med tem, kar ločijo državne in psihološke meje.

Kadar država zaradi svoje zaslepljenosti ne izvrši svoje dolžnosti in kadar narodna manjšina zaradi položaja, v katerega jo je država prignala, ne more povzdigniti svojega glasu, bi matična država njenega naroda morala izvršiti svojo nalogo in na mednarodnih mestih, odkoder se sliši glas po vsem svetu in kjer so mednarodne ustanove, ki imajo tudi dolžnost, da skrbijo za pravice manjšin, opozoriti na krivično postopanje z narodnimi manjšinami.

Glede slovenskih narodnih manjšin moramo z gnevom ugotoviti, da narod matične države vse premalo izpolnjuje svoje dolžnosti, ki jih ima do slovenskih narodnih manjšin. Zgrešeno, brezsrčno in zlodejno je gledati na slovenske narodne manjšine samo s partijskimi očali in zato s svojo politiko težiti samo za gradnjo socializma in komunizma na svojih mejah, tudi za ceno potujčenja naših narodnih manjšin, katere vabijo, naj bi svoje glasove oddale za tuje socialiste ali komuniste ali pa jih sploh kratkoma prodajajo za kredite, ki so matični državi potrebni, da bi rešila svoje zavoženo gospodarstvo.

In mi izseljenci?

Ne moremo in ne smemo molčati, ker bi s svojim molkom sodelovali pri krivicah, ki se našim bratom godé.

Po našem posredovanju mora ves svet izvedeti za krivice, ki jih morajo prenašati naše narodne manjšine. Ni to namreč samo naša boleča rana, je boleča in kulturna sra-

Za materinski dan

**Najlepša pesem ptičice,
najslajše strune glas
ti ne pove, ne dopove,
kar čutim v srcu jaz.**

**Saj za tvoj dan, o mamica,
bi voščil rad lepó!
Ker ni besed, naj govori
iskren poljub samó!**

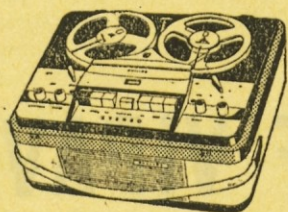
mota Evrope 20. stoletja, ko se povsod podarjajo pravice in dostojanstvo človeške osebe, pa se obenem brezobzirno gazijo pravice in dostojanstvo celih skupin.

Vsaka krivica rodi usodne posledice; in lasti zgodovinske krivice se navadno v zgodovini hudo maščujejo. Kakor je zatiranje delavcev rodilo krvave revolucije, tako bo zatiranje narodnih manjšin, če odgovorni pravočasno ne spremenijo svoje politike nasproti narodnim manjšinam, rodilo usodne dogodke. Že sedaj namreč vsako zatiranje narodnih manjšin onemogočuje vsako resnično in trajno sodelovanje na mednarodnem polju in kdor s svojim krivičnim postopanjem že v kali zatira tako sodelovanje, dela proti pravemu napredku, dela proti temu, kar vsak dan bolj postaja edino možna rešitev za bodočnost, za bodočnost vseh. In kolo zgodovine se v naših časih vrti z vrto glavo hitrostjo. Pred 50 leti je bila združena Evropa le v sanjah, zadnjih 15 let so bili v tem smislu napravljeni važni koraki; čez 100 let bo pa Združena Evropa podlaga in pogoj, če evropski narodi hočejo ne samo ohraniti svoje blagostanje, ampak svoje golo življenje. Do Združene Evrope bo seveda prišlo le, če bo znala Evropa spoštovati pravice vseh narodov, tudi najmanjših.

Združena Evropa ne more biti lažna krinka ne za germanski ne za latinski ne za slovanski imperializem. Bo očetova hiša za vse, ali pa je sploh ne bo in bodo na naših grobovih drugi gradili svoje domove. Bo torej očetova hiša za vse, ali pa velika ječa, če ne ogromno pokopališče za vse!

Ko se torej borimo za pravice slovenskih narodnih manjšin, se borimo za lepšo in edino možno bodočnost slovenskega naroda, se pa v enaki meri borimo za lepšo in edino možno bodočnost naših sosedov.

-nč.

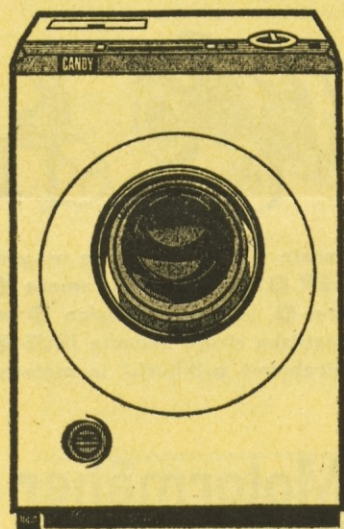

Stereo magnetofon

Philips RK 66 DM 600.-
s priborom komplet DM 715.-

Magnetofon

Philips RK 25 DM 280.-
s priborom komplet DM 330.-

Pralni stroj

Bosch V4 PT DM 1380.-

Pralni stroj

polnoavtomatski
italijanski Candi
SUPERAUTOMATIC 5,
franko jugoslov. meja DM 680.-

Philips televizor

Leonardo Vitrine DM 720.-

Philips televizor

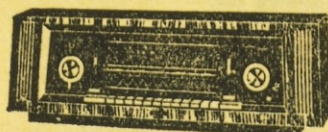
Tizian AS DM 550.-

Hladilnik

Bosch 130 litrov DM 290.-

Hladilnik

Bosch 180 litrov DM 440.-

Philips radioapar

Phileta DM 180.-

Philips radioapar

Saturn Stereo DM 395.-

Naš naslov: Tel. 43 69 41

JOSEF VIPAVC

7 Stuttgart-O.
Stöckachstraße 20
W.-Germany
Europa

Rojakom po svetu!

trgovsko podjetje

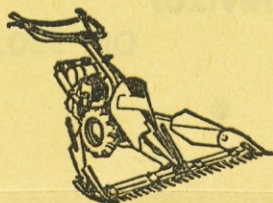
Export — Import

JOSEF VIPAVC

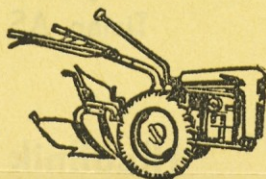
7 STUTTGART-O., Stöckachstraße 20
NEMČIJA (W.-GERMANY)

Vsem rojakom nudi priložnost, da na zelo enostaven in ugoden način omogočijo svojcem in prijateljem v domovini in širom po svetu nabavo vseh vrst tehničnih potrebščin in strojev svetovnoznanih in uglednih tvrdk po izredno ugodnih in konkurenčnih cenah, katere so znatno nižje od domačih:

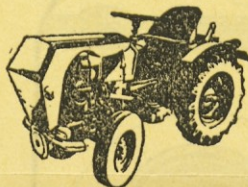
kosilnica
model ER
7 KS

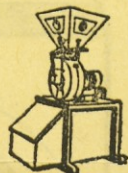
enoosni traktor
U 1200
Diesel 8 KS

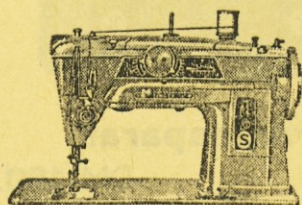
traktor
Diesel A 12
10 KS

kmečki mlin
od 7 do
10 KS

pralne stroje in hladilnike raznih znamk ● radioaparate ● televizorje in magnetofone ● električne šivalne in pletilne stroje SINGER ● foto- in kinokamere ● lesnoobdelovalne stroje ● motorne žage Stihl-Contra ● betonske mešalce ● ter razne druge gradbene in industrijske naprave ● kmetijske stroje znamke IRUS ● ročne motorne kosilnice ● traktorje z vsemi potrebnimi priključki in motorne škropilnice itd.

SINGER

Zig-zag Tip 337
Polavtomat Tip 338
Polnoavtomat Tip 611

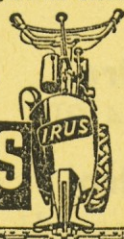
Motormäher

mit wartungsfreiem Ölbad-Mähhauler

Mähen
Fräsen
Häufeln

Ziehen
Pflügen
Spritzen

IRUS

einige neuwert. Gebrauchtmesch.m. Garantie abzugeben

Izkoristite ugodno priložnost in zahtevajte naše ponudbe! Odgovarjamo takoj v slovenščini. — Pošiljke odpremljamo zelo hitro in na zaželeno naslove.

Celica pripoveduje o Bogu

Zvečer po trudapolnem dnevu sedite v naslanjaču in prebirate te vrstice. Niti na misel vam ne pride, da je naše telo prav v tem trenutku sedež največje dejavnosti, neprimerno večje kot najbolj komplicirane tovarne na svetu. Milijarde celic našega telesa se skrivnostno ohranjajo in obnavljajo in so obenem pozorišča takih kemičnih sprememb, kakršnih bi si tudi najdrznejši učenjak niti v mislih ne mogel predstavljati.

Specialist biolog bi naše telo primerjal velemestu. Kaj vse potrebuje moderno velemesto, da morejo prebivavci živeti kolikor toliko udobno: od podjetij, ki mesto obnavljajo, grade, olepšavajo, hranijo, čistijo, pa do organizmov, ki skrbe za red, promet, kurjavo, razsvetljavo in povezavo po telefonu, radiu in televiziji. Vendar ta primera še ni zadosti točna. Zaradi ogromne množine celic bi bilo bolje primerjati naše telo z dejavnostjo vseh ljudi na zemlji, samo da milijarde teh celic delajo v popolni harmoniji za dobro našega organizma.

V najnovejšem času stotine laboratorijev po svetu preiskuje življenje stanice, to je življenje v najosnovnejši obliki. Prepričani smo, da bo prav ta študij, kot dokazujejo izsledki lanskih francoskih Nobelovih nagradencev, prodril prav do male celice in dal človeštvu zdravilo proti najstrašnejši bolezni današnjega časa, raku.

Preiščimo sedaj to malo kapljico — živo stanico! Trije glavni deli jo sestavljajo. Vsaka celica je zavita v prodorno mrežo, skozi katero celica srka tiste snovi, ki jih potrebuje, in izloča škodljive snovi. Večina celice je napolnjena s sluzasto snovjo, imenovano »cytoplazma«. Ta snov omogoča, da celica diha in raste ter izloča izgorele snovi. Sredi te sluzaste snovi plava jedro, ki je glava celice in določa vse posebne lastnosti vsake stanice. Tudi z delitvijo jedra se stanice množe in zopet obnavljajo. Pri človeku je jedro vsake celice sestavljeno iz 46 »kromosomov«, ti pa vsak iz tisočev »gemov«, ki so nosilci lastnosti, ki jih po prednikih podedujemo. Lahko rečemo, da so prav jedra ostanki delov, ki so prišli do nas prav od prvega človeka, preko naših prednikov.

Toda znanstveniki so prodrli še globlje, do kemične sestave jedra. Imenujejo jo »A. D. M.«. Ta je sestavljen iz »nukleotidov«, in vsak »nukleotid« pa iz fosforne kisline, sladkorja (desoxyribos) in štirih živih baz

(adamine, guamine, cytosine in thymine). Tako sestavljeno jedro je podobno elektronskemu stroju, ki je za celo naše življenje sposoben opravljati najkompliciranerše procese. Podobno sestavo pa ima »A. R. N.« v sluzasti snovi, v kateri plava jedro in odpravlja delo, svojsko tej snovi.

Celice so zelo različne po obliki in velikosti. Tudi množe se po potrebi organizma različno. N. pr. celice v naših mišicah se obnove vsakih 24 dni. Medtem se pa živčne celice sploh ne nadomeščajo in ne množe. Kljub mnogim dosedanjim odkritjem ostaja še množica skrivnosti in nedognanih stvari. Popolno poznanje celice bi človeku dalo v roke ključ do biologije in delno odkrilo skrivnost življenja.

Kdo je vse to zamislil in pri milijardah stanic poklical v življenje? Slepa sila narave? Niti preprosta budilka ne more pokazati časa brez urarja in umnega bitja, ki jo vsak dan navija, kaj šele milijarde celic, ki vsaka na čudovit način opravlja dvojno nalogo samoobrambe in dela za celotni organizem. Zato nam vsaka celica s svojim čudovitim delovanjem pripoveduje v Velemumu, ki jo je poklical iz nič, govori nam o Bogu, našem Stvarniku.

— sk.

Anglikanski primas pri papežu

Velikansko pozornost je vzbudil v evropski javnosti obisk voditelja anglikanske Cerkve, canterburyskega nadškofa dr. Mihaela Ramseya pri papežu Pavlu VI.

Angleži so dolgo časa zavzemali odlično mesto v katoliški Cerkvi. Ko pa je zavladal med njimi kralj Henrik VIII. (1509—1547), se je angleško kraljestvo nasilno ločilo od skupnega očeta kristjanov. Henrik VIII. je hotel, da mu papež privoli njegovo poroko z drugo ženo, medtem ko je prvo pognal od sebe. Ker mu papež ni mogel ugoditi, se je proglasil sam za poglavarja Cerkve in začel preganjati vse, ki so ostali papežu zvesti. Tako se je cela dežela ločila od središča Cerkve. Rima. Anglikance ne moremo šteti med protestante, čeprav so iz nasprotovanja do Rima vedno iskali s protestanti prijateljske stike. V zadnjih desetletjih je med anglikanci veliko prizadevanja za vrnitev k Rimu. Znano molitveno osmino za zedinjenje kristjanov je začel ravno anglikanec.

Pred nekaj letih je sedanja angleška kraljica že obiskala papeža, namreč Janeza

XXIII. Vendar je bila pri njem kot svetni vladar, ne pa kot poglavarica anglikanske Cerkve. Zdaj je prišlo tudi do obiska anglikanskega primasa. Ta dogodek bo imel velike posledice. Srečanje med njim in papežem je bilo nadvse prisrčno. Oba sta se zedinila v izjavi, da je treba tako na katoliški kot na anglikanski strani še veliko delati, da se premostijo nasprotstva in nerazumevanja, ki jih so prinesla stoletja ločitve. Toda obe strani se zavedata, da mora njuna pot voditi skupaj: k zedinjenju.

Pred binkoštnim praznikom

Za božičem in Veliko nočjo je binkoštni praznik tretji največji krščanski praznik v letu. Spominja nas na to, kako je po Kristusovem vnebohodu prišel nad apostole in Jezusove učence Duh božji, tretja božja oseba. Kristus ga je prej napovedal, ko je rekel učencem: »Kadar pride Tolažnik, ki ga vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, ki izhaja od Očeta, bo on pričeval o meni.«

Na binkoštni dan je ta Duh prešinil apostole z izrednim spoznanjem in pogumom, da so se zavedeli svojega poslanstva in začeli oznanjati Kristusovo kraljestvo in evangelij. Prihod Duha božjega je bil viden. Prikazali so se nad zbrano prvo krščansko občino ognjeni jeziki in besedo apostolov so spremljali izredni pojavi: slišali so jih ljudje govoriti v raznih jezikih.

Binkošti so rojstni dan Cerkve, ker se je na ta dan apostolom pridružila množica vernikov.

Letošnje binkošti bodo prve binkošti po koncilu. Sedaj prihaja čas, ko moramo vsi postati polni koncilskega duha. Spoznati moramo vsak svojo nalogo pri poslanstvu Kristusovem. Zato bo ob tem prazniku bolj kot kdaj naše srce prosilo Duha božjega:

Pridi, Sveti Duh! O ti luč preblažena, razsvetli srca vsa zvestih tvojih vernikov!

Varstvo Matere božje

Takole poroča pismo iz domovine: »Na sv. Janeza apostola l. 1962. je v Kamniku zavozil v dr. Sadnikarjev muzej 30-tonski vojaški kamion, podrl večna vrata in se ustavil šele v veži. Lahko bi zrušil vso hišo. Nad vrati je slika Matere božje, ki pod njo noč in dan gori svetilka. Slika je ostala na mestu — nepoškodovana.« Varstvo Matere božje!

Tisti dan po vstajenju sta šla dva učenca v trg, ki se imenuje Emavs. Medtem ko sta se pogovarjala, se jima je približal Jezus in šel z njima ...

Slikar Gabriel Gobin si je ta prizor zamislil tako, kot vidite na tej sliki. Za ozadje je narisal pokrajino z modernimi tovarnami. Za učenca je izbral dva preprosta delavca, ki gresta po poti in se pogovarjata z Učenikom, Kristusom.

Pred 75 leti - „Rerum novarum“

Ta mesec, 15. maja, poteče 75 let, odkar je papež Leon XIII. povzdignil svoj glas v obrambo delavstva z znamenito okrožnico, ki se začneja z latinskimi besedami »Rerum novarum«. Ta papež je bil poprej papeški nuncij v Belgiji. Belgijo in bližnje dežele je tedaj zajela industrializacija. Sredi največjega razmaha liberalnega kapitalizma je nastalo izrabljanje delavstva, za katerega ni bilo še nobenih socialnih zakonov, kot jih poznamo danes. Razmere tedanjega življenja so bile res žalostne. Vendar zaradi staromodnega mišljenja tudi mnogi katoličani niso bili na jasnem, kaj je pravično in kaj ne. Leon XIII. je razmere osebno poznal in je, ko je prišel na papeški prestol, izdal znamenito socialno okrožnico, ki je sprožila val krščanskega socialnega gibanja.

Papeževa okrožnica je imela velik odmev tudi na Slovenskem in je mnogo pomagala k povzdigu slovenskega naroda.

Marija – Mati Cerkve

Vatikanski list »Osservatore Romano« je dan pred proglasitvijo novega Marijinega naziva, da je Marija Mati Cerkve, priobčil članek znanega mariologa p. Gabrijela Roshinija. Pisec v članku dokazuje, da sega že v čas cerkvenih očetov nazaj ne samo pojem, da je Marija Mati Cerkve, marveč celo sam naziv.

V tem nazivu zajeti bogoslovni pojem je tako star kot sama Cerkev. Uporabljali so ga že prav zgodaj, v prvih časih krščanstva.

Iz 5. stoletja izvira napis na grobu nekega malega Magna. Napis pravi, da Magnus, nedolžni otrok, sedaj živi med nedolžnimi pri Materi. »Kako te je ob odhodu s sveta radostnega sprejela Mati Cerkve!«

Nagrobnik je sedaj v Lateranskem muzeju in vsakdo se more prepričati, da je v latinščini zapisano Mati Cerkve, ne morda mati Cerkev. Ta Mati Cerkve pa je Marija in samo ona. Gre namreč za umrlega otroka, ki ga ob slovesu s tega sveta sprejme Mati. Nikakor mati Cerkev, ki živi tukaj na zemlji, marveč Mati, ki je v nebesih, Marija, Mati Cerkve.

Tisti čas, ko je nagrobnik s tem značilnim napisom nastal, je vse okolje bilo zelo marijanski nastrojeno, saj je bilo po cerkvenem koncilu v Efezu, ki je Marijo proglasil za božjo Mater. Pa je tudi pri cerkvenih pisateljih v 4. in 5. stoletju, pri Hilariju, Efremu, Ambróziju, Avguštinu in Leonu Velikem najti ta naziv Marijin, da je ona »Mati Cerkve«.

Krščanski srednji vek nato pravtako uporablja globok in vzvišen naslov, da je Marija »Mati Cerkve«. Tako Bérengar, ki je živel v 12. stoletju, tako neki cistercijanski pisec v 13. stoletju, tako cerkveni učitelj sv. Albert Veliki (umrl 15. nov. 1280) v svoji razlagi o sv. maši.

Pa ne samo v cerkvenih spisih, tudi v bogoslužje je v tej dobi bil sprejet naziv Marije — Matere Cerkve. Neka liturgična himna vsebuje kitico:

»Virgo Mater Ecclesiae...«
»Devica, Mati Cerkve,
vrata večne slave,
prosi za nas vse,
ki se te spominjamo!«

Ta kitica se nahaja v slovitnem antifonariju iz Nartkeja.

Podobno imajo serviti v Bologni v stari ko-

ralni knjigi Marijine cerkve himno v čast »Devici, Materi Cerkve«.

Enako stari kódiški 14. stoletja hranijo in izpričujejo izraz v čast Mariji, da je Mati Cerkve. V neki molitvi, ki jo je okrog 1328 sestavil avguštinec Lambert Guerricus iz Huy-ja, se pobožni menih obrača na Marijo kot »Mater Cerkve«. Tako prosi: »O naša priprošnjica, Mati Cerkve, obrni svoje oči, polne usmiljenja in leska, k svoji Hčeri (Cerkvi)!«

Za 15. stoletje je priča Dionysius Cartusianus, po katerem se Marija zaradi svoje izredne svetosti in veličine imenuje **Mati celotne Cerkve**. Posebej naglaša: »Kar je Marija bila določena za ‚Mater Cerkve‘ za njeno priprošnjico in varuhinjo, ni dvoma, da je s svojo materinsko vnemo za njen blagor vselej skrbela...«

Sv. Antonin pa razlaga Jezusove besede na križu: »Glej, tvoja mati!« tako: »O Cerkev, hočem, da bodi moja Mati tudi **tvoja Mati**. Meni je telesna, tebi pa naj bo duhovna mati!«

Za 16. stoletje izpričuje sv. Peter Kanizij in poudarja: »Marija je ne samo Mati božja, marveč tudi Mati Cerkve in ona sama je svetu dala več, kakor so vsi otroci od svojih staršev prejeli dobrega.«

Sedemnajsto stoletje obvladuje častitljivi Olier s svojo marijansko šolo. Izrečno uči, da je Jezus Kristus preblaženo Devico Marijo izbral za mater svojega fizičnega telesa in hkrati tudi za Mater Cerkve, svojega skrivnostnega telesa. Po mnenju Reisemyllerja, ki je živel v istem stoletju, je apostol sv. Janez pod križem zastopal vso Cerkev, ko mu je Kristus rekel: »Glej, tvoja mati!«

Prvi papež, ki naziva Marijo za Mater Cerkve, je v 18. stoletju papež Benedikt XIV. Pravi: »Katoliška Cerkev, v šoli Sv. Duha izoblikovana in negovana, se je vsekdar izkazovala z največjim otroškim čiščenjem Matere božje, najljubeznije vseh mater, katero ji je Jezus, njen Ženin, ob svojem umiranju zapustil kot dediščino...«

Tudi marijanski pisatelji 19. stoletja (P. Ventura, P. Jeanjacquot in Scheeben) večkrat nazivajo Marijo »Mater Cerkve«.

Papež Leon XIII. je dejal, da je Marija v pravem pomenu in z vso upravičenostjo Mati Cerkve. Njemu so v tem pojmovanju in izražanju sledili nasledniki papeži. V viharjih, ki pretresajo skrivnostno ladjo Petrovo, se njeni vodniki-krmarji na poseben način izročajo »Materi Cerkve« — zvezdi na nebu.

Papež Janez XXIII. je pri raznih nagovorih petkrat imenoval Marijo kot Mater Cerkve. Vnemal je vernike, naj z vso gorečnostjo časte Marijo, Mater mističnega telesa (Cerkve), ker se tudi sam v svojem delovanju zanaša predvsem na brezmadežno Mater Jezusovo, ki je »Mati Cerkve in naša presladka Mati«. »Marija je telesna Mati Kristusova in duhovna Mati njegovega mističnega telesa, Cerkve!«

Tudi papež Pavel VI. je v petih nagovornih izpričal svojo posebno češčenje Marije kot Matere Cerkve. Na obletnico začetka II. vatikanskega koncila je dne 11. okt. 1963 molil k Mariji z vso iskrenostjo:

»O Marija, glej na Cerkev, glej na najbolj odgovorne člane skrivnostnega telesa Kristusovega, ki so tukaj zbrani, da Te kot svojo skrivnostno Mater pripoznajo in proslavijo!«

Dober mesec kasneje, dne 17. nov. 1963, je v baziliki sv. Klementa dovolil klicanje k Mariji kot Materi Cerkve. V Marijino čast in v našo tolažbo smemo častiti Marijo kot »Mater Cerkve«.

Nič boljšega ne moremo storiti, zaključuje mariolog Gabrijel Roschini, kakor da se z vsem zaupanjem obračamo k Mariji in s papežem Pavlom VI. kličemo k njej: »Daj, Marija, da Te bo ta **Tvoja Cerkev** v pravem spoznanju za svojo Mater priznavala!«

Dr. Metod Turnšek

Konec pisma jugoslovanskih škofov

Po vsem svetu govore o človečanskih pravicah in velja za barbarstvo preganjanje človeka zaradi barve njegove kože. Ali, če se zgodi huda krivica človeški osebi, kadar jo kdo zapostavlja in zaničuje zaradi kake telesne posebnosti, se še mnogo hujša krivica godi človeškemu bitju, kadar kdo posega v njegovo duhovno resničnost in kadar ga kdo ponižuje zaradi njegovega verskega prepričanja.

Po jugosl. ustavi je zagotovljena svoboda vesti in svoboda izpovedovanja verskega prepričanja, a nekateri zlorabljaajo svoj položaj in na razne nedovoljene načine izvajajo pritisk na vest in tako ustvarjajo psihozo strahu, kar nasprotuje zakonskim predpisom. **Take zlorabe se dogajajo zlasti po šolah, podjetjih in ustanovah.**

Od odgovornih odkrito in slovesno terjamo zavarovanje zakonitosti, od vernikov pa pogum in odločnost v izpovedovanju vere. Jezus Kristus govori vsem učencem: »Povem vam: vsakega, kdor mene prizna pred ljudmi, bo tudi Sin človekov priznal pred božjimi angeli« (Lk 12, 8).

Pokažimo, da smo verni!

Ne dajte, dragi verniki, da se vas poloti občutek manjvrednosti, in zavedajte se svojih pravic! Nikogar nočemo žaliti, a tudi ne zaslužimo, da nas kdor koli žali. Po sami naravi človeškega dostojanstva vsakemu državljanu pripada nedotakljiva in neodtujljiva pravica, da vzgaja svoje otroke po vesti, da opravlja svoje verske dolžnosti po vesti, da dela dobro in živi spodobno.

Ne pozabite, da odločnost zmeraj ustvarja nov delovni polet; ugovori pa, zasmehovanja in zastraševanja vam ne smejo jemati moči. Če zavedno hodite za resnico, tedaj ne smete nikoli od nje odstopati. Značajnost tudi nasprotnik spoštuje. »Vaše srce naj se ne vznemirja,« pravi Gospod (Jan 14, 1).

Dragi verniki, ne smete omagati, bodite marveč ponosni in dosledni v svoji veri! Jezus Kristus zmeraj živi v svoji Cerkvi. »In glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta« (Mt 28, 20). V teh besedah, s katerimi je Odrešenik spodbujal svoje apostole, nahajamo tudi mi moč in pomoč.

»Ne zavržite torej zaupanja, ki ga čaka veliko plačilo. Potrpežljivosti vam je pač treba, da izvršite božjo voljo ter dosežete obljubo,« pravi sveti Pavel (Hebr 10, 35—36).

Dragi verniki, te očetovske besede smo naslovili na vas, ker nas je gnala k temu skrb in ljubezen do vaših duš. »Bog vse milosti« (1 Pet 5, 10) pa naj zmeraj krepí vašo vero, utrjuje upanje in vnema ljubezen, »da vas zmota brezbožnih ne potegne s seboj in ne izgubite lastne trdnosti; rastite pa v milosti in spoznanju našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Njemu slava zdaj in na dan večnosti« (2 Pet 3, 17—18).

VAŠI ŠKOFJE

●
Ne vse za vsakdanji kruh!
Človek je telo in duh.
Saj še gora in drevo
raste v zemljo in nebo.

Pesnik Alojz Gradnik

Žalost in veselje

Kaj je žalosti na svetu! Že otrok, ki je razbil igračo, jo pozna in starcu je žalostna ona ura, ko se poslavlja s sveta. Oni, ki so se o žalosti razpisali, povedo, da vpliva na naše presojanje, da vidimo vse bolj temno, kot je v resnici. In temu gledanju potem reko s tujo besedo: pesimizem. Samo po sebi je razumljivo, da so vsi pesimisti žalostni. In še nekaj napravi žalost z nami: postanemo trdi, prestrogi do drugih, nezaupni, radi sumničimo in razlagamo vsa dejanja in nehanja slabše, kot so. Potrebno je, da vemo to, da ne bomo mislili, da bo še nocoj atomska bomba padla na nas in z nami uničila pol sveta.

Žalost moramo premagati, sicer bo naše življenje popolna mizerija. Do tega pa vodi več poti. Nekateri ubijajo žalost z alkoholom, drugi s »seksom« in razvratom, ker upajo, da bodo v trenutnem pozabljenju našli svoj cilj na zemlji. Vsi ti pa prej ali slej priznajo, da sovražijo sami sebe. Kaj pa zmore človek, ki sovraži sebe, s sovraštvom storiti drugim, dobro vemo.

Končno zdravilo za žalost pove sv. pismo: »Ako si žalosten, moli!« Koliko ljudi rado potrди, da so le v cerkvi našli trenutek miru! Besede iz sv. pisma pa povedo globoko notranjo resnico, da more človek le takrat biti srečen, ko je notranje umirjen. Če je v nas boj med dobrim in slabim, se ne moremo sprostiti in v nas ne bo pravega veselja. Ako hočemo končati z notranjo neuravnovešenostjo, moramo najprej sami sebe presoditi, kakšni smo. Nič ne pomaga druge kriviti, da sebe opravičimo. Radi gledamo na svoje dobre strani in vendar je tudi vsaka naša napaka naša lastnina in moramo kot tako tudi ravnati. Ako to odkrijemo, bo naše odkritje veliko večje kot odkritje svetovnega raziskovalca. Do tega spoznanja pa ne bomo prišli, ako ni izven nas nekoga, ki nam s svojo ljubeznijo izpriča, da smo padli.

Molitev nas vodi tudi k upanju, da bomo spoznali tudi, odkod izvira naše nezadovoljstvo; pa tudi k spoznanju, da moremo postati nekaj drugega, kot smo. Tako je nekdo potrdil: »Povedali so mi, da sem očetov in materin, a mislim, da sem še nekaj več.« Isto bi mogel vsak izmed nas potrditi, saj je Kristus

sam pokazal našo vrednost, ko je dejal, da smo več vredni kot ves vidni svet.

Tako gledanje na življenje nas bo privedlo do drugačnega ravnanja. Kristus nas uči, da se Bog ne da človeku, dokler ta sam ne prizna svoje ničnosti. Čim prizna svojo duhovno revščino, pa odpre na široko vrata božjemu bogastvu. Odtod tudi resnica, da prava znanost vodi k Bogu, ne pa proč od Njega. Duhovni velikani so globoko verni ljudje.

Žalost lahko odkrije našo ničevost. In spremeni se v veselje, ko začnemo rabiti božje sile v molitvi in milosti. Ne moremo ostali sredi poti, ker bi grešili proti sebi.

Velja seveda, da se moramo nekako preroditi ob prehodu iz žalosti v veselje. Vsak porod tudi prinaša bolečine. Ako hočemo nastopiti pot v višje življenje, moramo odmreti nižjemu. Bisere love v morskih globinah, zlato prihaja iz zemskih globočin in iz trdih skal, ki jih je treba zdrobiti. Podobno tudi pravo veselje najdeš v tihi kamrici skesanega srca. Kolikokrat čuti človek po zares dobro opravljeni spovedi pravi notranji mir!

Zabava je zunanja, veselje pa je vedno notranje. Je nagrada ali rezultat ljubezni, ki se zave lastne sreče. Najsi bodo kakršne koli zunanje razmere, človek more v notranjosti ostati vedno vesel.

Da smo žalostni, je vzrok v pomanjkanju ljubezni v nas. Da nas drugi ljubijo, moramo pač imeti primerne lastnosti. Biti moramo dobri, a ne s tisto nasmejano dobroto, ki za smehom skriva druge namene. Da moremo biti dobri, moramo poznati večno Dobroto in, če njo poznamo, potem ljubimo Boga in bližnjega. Naša žalost se spremeni v veselje.

-nk.

Lepota ni pomembna

Hamburška revija »Constanze« zatrjuje, da moški mnogo bolj ljubijo pri ženah resnične vrline kot pa lepoto. Po obsežni anketi so se možje odločili za takšno lestvico lastnosti: varčnost, zvestoba, čistoča, naravnost, prisrčnost, pridnost, značaj, zunanost, natančnost, inteligenca, duhovitost in točnost.

Žene pa terjajo od mož tele dobre lastnosti: zvestobo, pridnost, značaj, prisrčnost, inteligenca, čistoča, naravnost, duhovitost, plemenitost, zunanost, smisel za delo in točnost.

Ob Nadiži v Beneški Sloveniji smo srečali tega moža s kose in košem. Tam namreč poznajo le strmine in doline.

Na Gorenjsko

Na Gorenjsko, tja pod Alpe,
kjer je dekle mi nekdanje,
moj spomin se često vrača,
k njej bežijo moje sanje.

V mraku bledega večera
mi je stisnila roko
in odšla je prek' poljane:
nepozabno je slovo.

Fanta drugega je 'zbrala
in nazaj je več ne bo.
Po obrazu njenem belem
grenke solze zdaj teko.

Na Gorenjsko, tja pod Alpe,
vedno vleče me srce,
kjer nesrečno je nekdanje
moje ljubljeno dekle.

Fantič od Čedadada

Sem fantič doma od Čedadada:
Nediža se vije globoko,
zlatorumeno nam sonce žari
pod Matajurjem široko.
Dolinski so bratje veseli,
ob Soči so moje sestre.
Tja do Ljubljane naj pesem odmeva
in naj pozdravi mi vse!

V Čedadu so tudi Furlani,
do Vidma, Trbiža in Trsta.
Pesem furlanska in naša doni
do Adrijanskega morja.
Od Zile, do Save, do Drave
ljudje smo slovenske krvi.
Pod Matajurjem je zibelka moja,
kjer mama v zemlji leži.

Znameniti
filmski igralec
Fernandel
v vlogi
don Kamila

Med tem časom je bil don Kamilo spet v živahnem razgovoru s križanim Jezusom.

„Saj ni moja stvar kritizirati tvoje odloke, Kristus, toda dovoli mi skromno pripombo: jaz bi na tvojem mestu ne dovolil, da postane Pepon župan in predsednik občinskega odbora, v katerem znata samo dva člana pravilno brati in pisati.“

„Ah, don Kamilo,“ je smehljaje odgovoril Kristus, „ali ne veš, da lepe besede ne veljajo mnogo, če jim manjka ideja? Pepon in njegovi ne znajo fino govoriti, a imajo ideje; vedo, kaj hočejo doseči. Zato so zmagali.“

„To je res,“ je pritrdil don Kamilo. „Rekel sem to samo zato, ker, če bi bila zmagala odvetnikova lista, bi bil zvonik najine cerkve že izven nevarnosti, da se zruši. Tako pa: zvonik bo razpadel; na njegovem mestu pa bo zrastel ljudski dom s plesno dvorano, pivnico, igralnicami in odrom za nesramne prizore.“

„Zraven pa bo treba pridati še hišo za strupene kače, kot si ti, don Kamilo,“ je dodal Kristus.

Don Kamilo je žalosten sklonil glavo.

„Gospod, preveč slabo me sodiš. Pa nisem tako slab. Ti veš, kaj pomeni za mene cigara. Glej, ta je zadnja, ki jo imam. In kaj bom z njo storil?“

Vzel jo je iz žepa in jo strl med močnimi prsti.

»Čestitam!« je vzkliknik Kristus. »Sprejemem tvojo pokoro. Toda popolnoma ti še ne zaupam. Vrzi ostanke cigare tudi od sebe, kajti drugače jih boš zdrobljene ob prvi priliki pokadil v pipi.«

»Gospod, premalo mi zaupaš,« je vzdihoval don Kamilo. Pa je le ubogal in zagnal zmečkanogo cigaro v kot ob oltarju.

Tisti hip je zapel zvonček na vratih zakri-

stije in takoj nato je vstopil novi župan Pepon.

»Gospod župnik, povejte mi, kakšno stališče zavzamete vi do kristjana, ki napravi pogreške?« je udaril Pepon kar v sredo. »Ali ga opozorite nanje, ali pa ga pustite, da v njih živi še naprej?«

Don Kamilu se je vprašanje zazdelo nesmiselno.

»Le kako si upaš dvomiti nad našim ravnanjem? Vsak duhovnik je vendar zato tukaj, da opozarja vernike na zmote in jim kaže pravo pot.«

»Zelo dobro, gospod župnik,« je bil Pepon vesel don Kamilove izjave. »Sestavlil sem proglas na ljudstvo, pa se bojim, da ima mnogo napak. Ker ste zato tukaj, da popravljate napake ljudi, bi vas prosil, da prisluhnete: ‚Državljan! V trenutku, ko proslavljamo zmago naše liste...‘«

Don Kamilo ga je prekinil s kretnjo roke in se zatekel k nogam križanega Jezusa.

»Gospod,« je momljal, »nisem več odgovoren za to, kar se bo sedaj zgodilo.«

»Pa odgovarjam jaz,« je odvrnil Kristus. »Pepon to je mojstrsko ‚dejal v koš‘. Bodi toliko pošten, pa sprejmi udarec in se vеди primerno svojemu poklicu!«

»Jezus,« je don Kamilo vzdihnil pod križem, »ali res ne uvidiš, da bom s tem pomagal rdeči propagandi?«

»Saj te ne prosi Pepon za sestavo kakega marksističnega govora, temveč samo za to, da mu popraviš slovnične in pravopisne napake. To pa nima ničesar opraviti s hudičevim naukom.«

Don Kamilo se je vdal. Nataknil si je očala, vzel v roke rdeči svinčnik in spravil v red eno vrstico za drugo.

Pepon je nato dostojanstveno prebral popravljeno besedilo.

»Zelo dobro,« je pripomnil. Le nekaj ne razumem. Jaz sem napisal: ‚Odločeni smo razširiti šolsko poslopje in obnoviti most čez reko Fosalto‘, sedaj pa berem: ‚Odločeni smo razširiti šolsko poslopje, popraviti zvonik farne cerkve in obnoviti most čez reko Fosalto.‘ Zakaj tisti vložek o zvoniku?«

»Tako zahtevajo pravila o skladju stavkov,« je pojasnil don Kamilo.

»Srečni ste vi, ki ste študirali latinščino in veste, kaj je skladnja stavkov!« je vzdihnil Pepon. »Tako ne bo nič z mojo tiho željo da se zruši zvonik in vam zdrobi glavo.«

Don Kamilo je zadovoljno pospremil rde-

čega župana do vrat, nato se pa vrnil h Kristusu na križu.

»Dobro si izpeljal vso zadevo, don Kamilo,« ga je smehljaje pohvalil Kristus. »Zasluziš, da si prižgeš cigaro in jo počasi potegneš vase.«

»Saj več, Gospod, da sem jo pred malo časa tebi na ljubo zdrobil in vrgel v kot,« je žalostno odvrnil župnik.

»Kaj pa tista, ki jo imaš v desnem žepu talarja? Res spretno si jo znal izmakniti Peponu. Pa to pot te ne bom gnjavil, da jo vrneš ali uničiš. Ravnal si samo po komunističnem načelu: ‚Kar je moje, je tvoje‘. Ker je imel Pepon dve cigari v žepu, si si vzel samo tisti del, ki je bil tvoj. Poleg tega je bilo skrajno neokusno od Pepona, da ti za storjeno delo ni ponudil nobenega plačila.«

»Gospod, ti take stvari boljše razumeš kot jaz,« je hvaležno pritrnil don Kamilo in si z užitkom prižgal cigaro.

*

Vsako jutro po tem dogodku je hitel don Kamilo z ravnalom v rokah k stolpu, da premeri razpoko in ugotovi, če se je čez noč kaj povečala. Napredka sicer ni bilo, zmanjšala se pa tudi ni. Toda don Kamilo že ni več zdržal. Poslal je cerkovnika v občinsko hišo s prošnjo, da naj pride župan čimprej k njemu kajti vsak čas lahko pride do zrušenja zvonika.

Dosegel ni ničesar. Pepon mu je le sporočil po cerkovniku, da uraduje vsak dan do petih popoldne. Če se mu zdi razpoka nevarna, naj jo prinese na ogled pred občinske može. Nekaj se bo potem že sklenilo.

Don Kamilo je ostal začuda miren. Samo v soboto zvečer po večernicah je oznanil tistim malo ženicam, ki so prišle k blagoslovu: »Če ima Pepon ali kdo drugi iz njegove skupine pogum priti jutri k službi božji, obljubljam vsem vernikom prizor, kot ga še v Rimu ni mogoče vedno videti. Toda, ker vem, da so polni strahu, zato jih jutri ne bo k maši.«

Res ni zgledalo, da bo prišel naslednje jutro kdo od »rdečih« v cerkev. Toda pet minut pred začetkom službe božje je zadonelo na tlaku pred cerkvenimi vrati. V pravem vojaškem sestavu so »rdeči« vkorakali v cerkev, s Peponom na čelu, ki je odrezavo poveljeval ena, dve, ena, dve. Nihče iz vasi ni manjkal. Prišli so celo tovariši iz sosednjih sekcij. Ni manjkal niti čevljar Bilo z leseno nogo, niti Roldo z livade, ki ga je vro-

čina kuhala tako zelo, da se je ves kopal v potu.

Postavili so se med klopmi in stali potem strumno, kot da bi imel priti sam tovariš Stalin, da pregleda četo.

Don Kamilo je za tisto nedeljo, bila je dvanajsta po binkoštih, pripravil nekaj misli v zvezi z usmiljenim Samarijanom. Pa je lepo povezal človeka, ki je padel med razbojnike, s cerkvenim stolpom. Stolp ima razpoko: in če pade nenadoma med ljudi, jih bo rnil kot nekdanj razbojniki onega človeka iz svetega pisma. Zato prosi vernike, da priskočijo z denarjem na pomoč in tako preprečijo veliko nesrečo, ki je pred durmi. Pod besedo »verniki« razume poštene ljudi, ki prihajajo v cerkev z namenom, da se Bogu približajo, ne pa nepridipravov, ki pridejo v cerkev le zato, da pokažejo svoje vojaške sposobnosti. Od njih ne pričakuje ničesar, ker ve, da bi še celo radi videli, da zvonik zgrmi na tla in pokoplje njega pod seboj.

Po sv. maši je don Kamilo postavil pred cerkvena vrata majhno mizico in se usedel ob njo. Verniki so ob izhodu iz cerkve postali pred mizo in položili svoj dar za obnovo zvonika v za to pripravljeno košarico. Toda namesto da bi se razšli domov, so radovedno obstali na trgu pred svetiščem. Vedeli so, da mora priti do prizora iz Rima, ki ga je don Kamilo prejšnji dan jasno napovedal. Res jim ni bilo treba dolgo čakati.

Začul se je blagoglasni odmev strunnih korakov. Pepon se je vrnil s svojo četo, ki jo je usmeril naravnost proti mizi, kjer je sedel župnik.

»Bataljon, stoj!« je poveljeval in nato vrgel pred presenečenega župnika tri velike

Filmski
igralcec
Gino Cervi
v vlogi
Pepona

rute rdeče barve, polne bankovcev in drobiža.

»Včeraj so s tega stolpa zvonovi pozdravili zoro svobode,« je svečano govoril, »jutri bodo isti zvonovi pozdravili zmago svetovnega proletariata. Zato naš dar.«

Obrnil se je na peti in dal znak za korak. Spet so zagrmele stopinje in vsa četa je napravila mimohod pred don Kamilom, ki je zadovoljno zrl rdeče rute.

Komaj je izginil šepasti čevljar Bila za oglom, je že stekel don Kamilo h Kristusu, držeč v roki košaro, polno dragocenega denarja.

Kristus se je čudil.

»Don Kamilo, kako si mogel to tako mojstrsko izpeljati?« je dejal poln občudovanja.

»Vidiš, Gospod,« je pojasnil don Kamilo in to z nemalo ponosa, »to pride od tod, ker ti spoznaš ljudi nasploh, jaz pa Italijane.«

(Dalje prihodnjič)

Morda še ne veste . . .

... da stane moderno letalo toliko zlata, kolikor samo tehta (10-tonsko letalo velja 10 ton zlata).

... da je danes v vojaški službi 20 milijonov ljudi, 80 milijonov delavcev in strokovnjakov pa se ukvarja z izdelovanjem orožja.

... da bo Kitajcev leta 1980 ena milijarda, čez dvajset let nato pa že 2 milijardi.

... da je 1. 1965 odšlo na delo v tujino iz Jugoslavije 85 % več ljudi kot leta 1964.

... da če hočeš koga spoznati, mu daj oblast!

... da 2 milijona 800.000 jugoslovanskih državljanov nad 10 let starosti še ne zna brati ali pisati (19,7 %). Seveda to ne velja za Slovence.

... da je vsak tretji prebivavec Bosne in Hercegovine nepismen, vsak peti Srb ali Črnogorec je prav tako nepismen, na Hrvatskem boš šele na 10 ljudi dobil enega nepismenega, v Sloveniji pa šele na 50 ljudi enega. Kakšna razlika!

... da je leta 1803 postal Bled z odlokom dunajske dvorne komisije državna last. Last avstrijskega cesarja je bil Blejski grad do leta 1838, ko so ga prevzeli ponovno briksenški škofje. Ti so ga leta 1858 prodali meščanom. Tako je minila velika doba Blejskega gradu. Ostal je le še zgovorna priča nekdanje moči in slave blejskih gospodov.

Naša govornica in naš jezik

Rojakom, ki ljubijo naš starodavni slovenski jezik, bi rad omenil nekaj malenkosti, na katere gotovo ne mislijo.

Mi Slovenci pišemo z latinico, to je s pisavo, ki so jo uporabljali stari Rimljani. Tako je začel pisati tudi Primož Trubar, ko je sestavil Slovincem abecednik in katekizem. Bila pa je težava, kako z latinsko črko označiti naše šumnike »č, š, ž«. Nekaj časa so jih označevali tako, da so črkam »c, s, z« dodali črko »h«. Pred 110 leti je po češkem zgledu Hrvatom priredil črkopis Ljudevit Gaj. Za šumnike je uporabil »strešice«, črkam »c, s, z« je dal »klobuk«. Zato se ta pisava imenuje po njem »gajica« in prevzeli smo jo tudi Slovenci.

V današnjem modernem življenju uporabljamo veliko tujk, ki so večkrat izvedene iz grščine ali latinščine. Nekdo me je zadnjič vprašal, kako bi s slovensko, domačo besedo povedali, da kakšna reč deluje »avtomatično«. Slovenski pravopis pravi, da bomo rekli: »Ta reč deluje: samodéjno.« Torej samodéjni stroj, t. j. avtomatični stroj. Podobno: samodéjni gibi, t. j. avtomatični gibi.

Ženske so včasih veliko uporabljale metlo, za čiščenje tal mislim. Danes imajo posebne naprave »aspiraterje« in ne vem, kako še pravijo v raznih državah. Kako bi tej napravi rekli s slovensko besedo? Rekli bomo: to je »sesálnik« (izg. sesávník!). S sesálnikom za prah lahko pod lepo očistimo. Zakaj? Ker posesá vase ves prah. Mati bo rekla hčeri: »Posesáj prah!« Seveda bo to hči naredila s sesálnikom, ne pa z usti. Razni stroji imajo posebne »sesálné« naprave. Živali, ki sesajo mleko, so pa »sesávci«.

Štajerski pokrajini pravijo tudi Štajer. To je stara slovenska beseda, ki smo jo Slovenci poznali še takrat, ko smo živeli onstran Karpatov. Nekatero reko se imenujejo Štir in pokrajina ob njih: Štirsko. Nemci so iz te besede naredili Steyr in po njej mi Štajer. Rečemo Štajerski tudi Štajersko. Štajercem je seveda vse, kar je štajersko, ljubo: dežela, zemlja, narečje. Štajersko vino »štajerec« pa je vseh tudi drugim. Gospodinje cenijo tudi »štajerko«, to se pravi posebno pasmo ko-koši.

— zr.

moji spomini

Na Laškem — pred reko Piave

V Lebringu smo pohajkovali, pasli uši in lakoto ter čakali, kdaj bo konec vojske. Vedeli smo, da tako ne more več iti dolgo naprej. Nekaj časa pozneje pa so me poslali in še več drugih za kazen v Admont h kadru, kjer je bil takrat »Gebirgsschützenregiment 2«. Tam so nas spet vežbali in mučili na vse načine z lačnim trebuhom. Ni trajalo dolgo in spet sem moral z maršbataljonom na italijansko fronto. Sklenil sem, da bom šel samo do fronte z njim. Ko bo pa pretiła nevarnost, bom ušel. Bil sem prepričan, da bomo vojsko izgubili; posebno še, ker so povedali, da nam je tudi Amerika napovedala vojno. Vedel sem, da izgubimo; samo tega nisem vedel, kako se bo nehalo to človeško klanje. V Judenburgu so se celo uprli najhrabrejši vojaki avstrijske armade »Kronprinzregiment« št. 17 (siebzeneni).

Pripeljali smo se v Muškole pri Portuguaro v Furlaniji. Tam je bil stara avstrijsko-italijanska meja. Fronta je bila tedaj že daleč na Laškem pri reki Piavi. Slišali smo od daleč gmenje topov, ki so peli smrtno pesem nam in sovražniku. Tresla se je zemlja; ponoči pa se je svetilo, bliskalo in gmelalo, kot bi bili v peklu. Celo v zraku je dišalo po krvi. V Muškolah je bilo — moram reči — še dosti dobro. Hrana je bila veliko boljša in bilo je že toplo. Kdor je imel denar, si je lahko še kaj posebej kupil. Posebno vino je bilo poceni. Stalo je eno liro novega okupacijskega denarja, katerega smo dobili mesto avstrijskega in ga tudi večinoma zapili. Od tam sem dobil dopust za štirinajst dni in pošteno sem se vrnil nazaj k četi.

Po nekaj mesecih so nas premestili v Martinjak pri Vidmu (Udine). Od tam smo hodili v furlansko glavno mesto kupovat od Ogrov, ki so vozili na fronto živila, kruh, slanino, moko, sladkor. Imeli smo vsega dovolj in prodajali potem na skrivnem drugim za drag denar. Ker so bili med njimi tudi nekateri, ki so znali hrvaško, smo izvedeli tudi raznovrstne novice iz domovine. Od doma nismo namreč dobivali nobenih časopisov, ker je bila uvedena stroga cenzura. Zvedeli smo, da se pripravlja majska deklaracija pod vodstvom naših narodnih voditeljev dr.

Janeza Kreka in dr. Antona Korošca. Ker sem dobro razumel hrvaško, sem se za vse še posebej zanimal. Misлил sem si, da bo zdaj gotovo kmalu vojne konec. Povedal sem to nekaterim zaupljivim prijateljem in sklenili smo, da se bomo varovali nesreče in gledali na to, da se vrnemo zdravi in srečni domov.

Opazili smo, da je hrana vedno slabša. vedno bolj smo bili nezadovoljni, posebno še, ker nas je neki ogrski nadporočnik vedno gonil po vežbališču in nas zmerjal z »windische Hunde«. Pripravljala se je velika ofenziva avstro-ogrsko armade. Govorili so, da bo to odločilno za nas vse. Zvedeli smo, da Čehi zahtevajo v dunajskem parlamentu svojo državo. Avstrijski cesar Franc Jožef je umrl. Grofa Stürka, avstrijskega vojnega ministra, je ustrelil poslanec Adler, ker je Stürk ukazal streljati na Dunaju na demonstracijo žena in otrok, ko so prosili kruha. Vsak dan smo pričakovali, da se bo kaj zgodilo in bo konec vojne. A čakali smo zaman. Nemčija je sklenila mir z Rusijo v Brest-Litovsku. V Rusiji se je začela revolucija. Dvignili so se boljševiki, a vendar ni bilo še pravega miru na ruski fronti. Cela armada je še držala rusko zasedeno ozemlje.

Med nas so prihajali razni propagandisti, sam ne vem od kod. Nagovarjali so nas, da naj se upremo in napravimo revolucijo kot v Rusiji. Govorili so, da je treba potolči vso gospodo, »bogatince«, ter napraviti republiko in se združiti z Rusijo. Vse to nas je držalo v napetosti, češ kaj bo iz tega. Vedeli smo, da kaj takega ne bi bilo dobro za Slovence, ker bi v tem primeru Italijani gotovo zasedli našo lepo Slovenijo in bi bili izgubljeni za vedno. Želeli smo si samo mir, da bi se še enkrat nehalo to človeško klanje.

Bili smo trudni, lačni in žejni miru. Želeli smo samo počitka, ker vojna je trajala že predolgo. Neki dan so pa pri kompaniji zaklali brejo kravo. Vprašali so nas, kdo bi jedel teleta. Odgovorili smo, da nihče. Ker so nam pa kljub temu napravili to za južino, smo sklenili, da ne gre nihče po menažo. Šli smo raje pobirat koruzo po polju in pšenično klasje, ga malo očistili, stolkli zrna v čeladi s puškinim kopitom in ga skuhalo za silo na dvorišču. Pojedli smo to brez soli in masti. Zvečer pri apelu pa so nas nahrulili oficirji z izdajalci domovine, ker nismo hoteli jesti crknjenega teleta. Grozili so nam, da nas bodo poslali za kazen na fronto. Zaradi lakote je godrnjala vsa četa. Ker je bilo gmenje

topov na fronti vedno glasnejše, so rekli, da se ofenziva začinja. Premišljevali smo, kako bi se izognili grozot strelskih jarkov in smrti v tuji zemlji. Bilo nas je sedem, kateri smo vedno držali skupaj in peli slovenske narodne pesmi in si želeli samo mir. Spali smo na nekem hlevu na slami, kjer so nam ponoči podgane skakale čez glavo in silile v nahrbtnike, ki smo jih imeli pod glavo. Marsikateri je godrnjal in preklinjal na vse zgodaj, ko je moral zjutraj šivati nahrbtnik, preluknjan od podgan. Dogovorili smo se končno, da pobegnemo naslednji večer domov, pa naj pride, kar hoče.

Pri apelu so si sicer vedno pravili, da bo kdor bo ušel od vojakov, ustrelen. Ampak lakota premaga vse. Ko se je naslednji večer zmračilo, se nas je zbralo vseh sedem in smo jo odrinili v Videm na postajo, seveda brez dovoljenja, naj že pride, kar hoče. Ker sem bil pa jaz najbolj vajen hoje po kolodvorih in sem znal malo nemško in drugo, so me izvolili za voditelja »transporta«. Prišli smo v Videm (Udine) na kolodvor v veliko čakalnico. Čakalnica je bila preluknjana od granat, a vendar polna vojakov razne narodnosti. Bila je to čudna slika, katere ne bom nikoli pozabil. Bili so tu: Čehi, Poljaki, Ogrri, Romuni, Italijani, Avstrijci, Hrvati, Bosanci, Slovenci, Rusi itd. Pravi babilonski stolp; kakih tisoč ljudi. Razgovarjali so se po skupinah, vsak v svojem jeziku. Izpraševali smo jih, kdaj pride vlak, ki vozi proti Ljubljani, a vedeli so malo, ker so bili skoraj samo taki kot mi: ubežniki, lačni, bolehn, raztrgani. Smilili so se mi. Mislil sem si: »Kaj je potreba toliko gorja na svetu? Ali ni lepši mir?«

Od nekod so nato prišli spet neki Ogrri, z nabasanimi nahrbtniki in polnimi vrečami živil. Namenjeni so bili k svojemu polku. Vračali so se iz dopusta. Prosil sem enega od njih, naj mi proda hleb kruha, katerega je imel polno vrečo. Ponujal sem mu sto kron zanj. Ker pa nisem znal dobro govoriti madžarski, mi ga ni hotel prodati. Rekel mi je: »Nem kenjeret.« Ko je pa dvignil spet vrečo na ramo, da bi odšel na vlak, mu je nekdo prerezel z bodalom vrečo in vsulo se je vse po tleh, kar je bilo notri. Nastalo je veliko prerivanje, kajti šlo je za kruh! Pobral sem hitro velik hlebec kruha, ga dal prijatelju, ki je stal poleg mene, se sklonil še enkrat, ujel kos »paprikaš« slanine, se preinil izmed drugih in odšel na prosto iskat svoje prijatelje. Našel sem jih na stranišču,

kjer so jedli dobljeni kruh. Razdelili smo si ga na enake dele. Tako sem dobil tudi jaz kos kruha. Razdelil sem še slanino in najedli smo se pošteno za dva dni. V tem času smo pa upali, da bomo že prišli do doma.

Končno smo zvedeli, da pelje vlak proti Ljubljani čez tri ure. Ker je bil ves kolodvor strogo zastražen od »feldžandarjev«, je bilo težko priti do vlaka, posebno še zato, ker je bil pri izhodu križ, ki se je vrtel tako, da je lahko le po en mož naenkrat šel mimo in je stražnik vsakega vprašal za potno dovoljenje. Zgovorili smo se, da stopim jaz naprej, ko pride vlak. Ko bi prišel do križa, naj ne me porinejo drugi naprej in naj tako pridejo v navalu vsi na vlak. Tako so tudi storili in srečno smo prišli na vlak vsi, čeravno so orožniki zgrabili prijatelja Gostinčarja. Ta se jim je srečno iztrgal iz rok in prišel na vlak, na katerem so bili povečini Bosanci, ki so se vozili v Lebring h kadru. Pomešali smo se mednje in tako prišli srečno domov. Od ostalih prijateljev sem našel po vojni samo še enega. Drugih nisem videl pozneje nikoli več. Prosil bi jih, naj se kaj oglasijo, če še živijo.

Doma sem bil mesec dni, prav za binkoštno praznike. Binkoštni ponedeljek pa, ko je bila v Radečah gasilska veselica, so me zgrabili orožniki na neko ovadbo in me zaprli čez noč. Drugi dan so pripeljali še prijatelja Simončiča, s katerim sva bila ušla, in odgnali so naju v Ljubljano v šentpetersko vojašnico. Tam sva bila tri dni in še veliko drugih zraven naju. Od tam so nas odpeljali z vojaškim spremstvom nazaj na Laško v Videm na zbirno mesto. Tam smo čakali osem dni, nakar smo spet dobili orožje in druge potrebščine. Od tam so naju s Simončičem poslali v Kodrojpjo k regimentu. Tam je bil takrat »Gebirgsschützenregiment 2.« Prišel sem k tretji četi in takoj zgubil moje prijatelje.

Pripravljali so veliko ofenzivo; to je bilo konec maja leta 1918. Napravili smo že par nočnih vaj z metanjem ročnih granat ter s spuščanjem raket in šrapnelov. Drugi dan so nam delili strelivo, ročne granate in plinske maske, in tako smo bili pripravljani na boj — na smrtni ples. Popoldne smo odšli vsi na neki travnik pri Kodrojpji, kjer so nam razni generali govorili in nas navduševali za boj ter klicali na odločilno zmago. Bilo nas je zelo veliko. Godba je igrala avstrijsko in nemško državno himno. Rekli so nam: Nemci nam prihajajo na pomoč z najmodernejšim

orožjem in zmaga bo gotova. Vojaki smo se spogledovali in si brali z obrazov, kaj kdo misli. Pazili so dobro na nas, posebno na tiste, ki so že večkrat ušli domov. Zvečer smo dobili rezervno hrano, konzerve, dobro kavo z rumom in kruh. V povelju je bilo povedano, da jo zvečer odrinemo k Piavi v strelske jarke. Ker pa je zbolel eden četnih sanitajcev, so vprašali, kdo se javi prostovoljno na njegovo mesto. Prijavil sem se jaz in dobil nosilnico na rame namesto puške. To je bilo lažje nositi kot pa puško in štiri sto patronov ter ročne granate. Zapeli smo za slovo zvečer še par slovenskih pesmi: »Gor čez izaro«, »Adijo, pa zdrava ostani« i. dr. Poveselili smo se še z vinom, se malo potolažili med seboj in bili smo pripravljene na vse...

Kako sem bil ranjen

Ob devetih zvečer 13. junija 1918. leta smo jo odrinili proti reki Piavi. Komaj smo prišli iz Kodrojpe, pa se je vliil dež kakor iz škafa. Bili smo premočeni do kože. V nahrbtnikih je bilo polno vode, da se je lilo po hrbtu in voda je pokvarila vse, kar je bilo v nahrbtniku. Sliši smo skozi Št. Viktorijo čez reko Tagliamento. Celo noč smo gazili po blatu do kolen, dež pa je lil, kot bi ga bil kdo naprosil. Vse to nam je dajalo slabo znamenje na zmago. Godrnjali in kleli smo tako, da ni bilo več lepo. Ko smo drugi dan popoldne ob štirih dobili dve uri počitka, smo se slekli in ovili obleko, da je stekla voda iz nje. Imel sem milo za umivanje v nahrbtniku, pa se je vse raztopilo in sem imel poln nahrbtnik milnice... Izlil sem jo ven in z njo razmočeni kruh kavo in vse druge predmete, ki so bili neuporabni. Ostali sta mi samo dve konzervi. Imel sem veliko škodo, kot vsak drugi med nami, kajti vsakdo je imel v nahrbtniku kaj za spomin.

Zvečer je bilo rečeno, da se 15. junija zjutraj ob tretji uri začne velika ofenziva avstroogrške armade. Ko sem se oziral in opazoval okolico, kje bi bežal, če bi bilo treba, sem videl nekega topničarja od artilerije in ga vprašal, kdaj se prične smrtni ples. Rekel mi je: »Povelje je, da začnemo istočasno od morja pa do Švice. Točno ob tretji uri zjutraj bo zagrmelo tri tisoč topov na celi fronti vsi naenkrat, potem pa do devete ure dopoldne. Razbili bomo šestdeset kilometrov vso zemljo pred seboj na celi fronti, tako da ne bo ostal noben Italjan več živ.« Mislil sem si, mogoče nam bodo dali še

piti dobro vino kot pri zadnji ofenzivi. A zmotil sem se. Zvečer smo malo zadremali pod šotori, katere smo postavili po dnevu na nekem travniku in kadili smrdljivi tobak ter kleli, ko je spet začel liti dež.

Petnajstega junija zjutraj ob tretji uri pa je res zagrmelo iz tri tisoč topov. Mislil sem, da se bo pogreznil ves svet, tako je grmelo, kajti ravno zadaj za nami je bila zakopana naša težka baterija z ogromnimi rovi in bruhala smrtonosni ogenj na sovražne postojanke. Mislil sem: »Sedaj pa mora biti konec sveta.« Kaj takega še ni videl in slišal svet. Grozna je bila ta pesem smrti in usodepolna za celi svet. Avstrijska vojska je izgubila namreč pri tej ofenzivi pol milijona vojakov, ranjenih in mrtvih. Ob osmih zjutraj smo dobili malo črne kave brez sladkorja in kruha. Opazovali smo, kako so tri eskadrile naših letal letele čez Piavo proti Italijanom. Kake pol ure pozneje pa so bežali v neredu nazaj, kolikor je katero moglo. Za njimi so prihruli sovražni aeroplani, ameriški, angleški, italijanski, francoski in Bog ve, kateri še vse.

Ker je ravno sijalo sonce, jih je toliko prišlo, da se je vse zatemnilo. Naša baterija je na vse pretege streljala nanje, a nisem videl, da bi koga zadela. Tako smo opazovali boj v zraku, prvič v življenju. Stiskali smo se v zemljo in prosili Boga, da nas ne bi zadela kaka bomba, katere so vedno pogosteje spuščali na nas.

Ko je malo prenehalo pokati okoli nas, je naš stotnik zažvižgal in zbrali smo se skupaj. Izgubili smo že šestnajst mož od čete. Ob deveti uri dopoldne pa smo skočili pri Piavi čez narejene nasipe in prišli tik do reke Piave, katera je močno hrumela. Bil je že napravljen lesen most na železnih čolnih, v katerih so trepetali naši pionirji. Italijan pa je začel užigati z vso močjo na Piavo, da bi s tem preprečil prehod naših čet. Udarila je granata v vodo, da se je vzdignil vodeni curek in nas poškopril. Zagnali smo se čez most. Tako naglo nisem tekel še nikoli v svojem življenju. Ko smo pritekli na drugo stran široke Piave, smo popadali po tleh, ker nam je zmanjkalo sape. Vzdinili smo: »Hvala Bogu, da smo zopet na zemlji, ki ni tako nevarna kot šumeča voda.« Malo smo se oddanili in šli potem brž naprej. Srečevali smo ranjence z obvezanimi glavami, z roko privezано na prsih.

V marcu je bila v Ljubljani tudi prava „kmečka ohcet“ po stari navadi. Ženitovanjski spreved z vozmi si je ogledalo trideset tisoč ljudi. Upamo, da to ni bila samo prireditelj, ampak da sta ženin in nevesta kljub vsej zunanji paradi njuno poroko resno vzela in bosta živela v medsebojni ljubezni in zvestobi.

Ob stoletnici znamenite Jurčičeve povesti „Deseti brat“ nameravajo obnoviti Jurčičevo rojstno hišo na Muljavi in jo spremeniti v muzej.

V Sloveniji je sedaj skoraj 400.000 radijskih naročnikov. Precej močno se širi tudi televizija, posebno med uslužbenci in delavci. Prijavljenih je 100.000 televizijskih naročnikov.

Ljubljanski tednik je razpisal natečaj za največjega Slovenca in največjo Slovenko. Prijavilo se je 15 deklet, med katerimi je imela najvišja 189 cm. Fantov se je pa prijaviilo 18. Največji je meril 207 cm.

Pri svetovnem tekmovanju za prvenstvo v hokeju je dosegla jugoslovanska reprezentanca 11. mesto na svetu, v Evropi pa deveto mesto. V B skupini je zasedla tretje mesto, takoj za Zahodno Nemčijo in Romunijo ter pred Norveško, Avstrijo in Švico. Jugoslovansko reprezentanco so sestavljali predvsem Slovenci, med katerimi je bilo večina Jeseničanov. Za svetovnega in evropskega prvaka je bil priznan Kuzkin, član sovjetske ekipe.

V Genovi v Italiji je bilo tekmovanje dentistov, na katerega se je prijaviilo 37 tekmovavcev z vsega sveta. Na prvo mesto se je postavilo 5 Italijanov in 2 Američana. Za temi je dobil odlikova-

nje Slovenec, zobotehnik Marijan Leskovic, ki je bil edini iz Jugoslavije.

Kdor vstopi v Jugoslavijo, sme imeti pri sebi tuje valute, kolikor hoče, jugoslovanskih dinarjev pa do 100 novih din. in sicer v bankovcih po 5 dinarjev. Pri izhodu iz Jugoslavije sme pa nesti v tujino le 50 novih dinarjev, prav tako v bankovcih po 5 dinarjev.

Jugoslovanske železnice so v zelo slabem stanju in tako je prišlo v zadnjem času do več železniških nesreč. Medtem ko še ni zaključena preiskava o nesreči pri Zidanem mostu, so zaprli skupino železničarjev, ki so ba- je povzročili nesrečo pri Splitu. Pri tej nesreči je izgubilo življenje trideset ljudi, veliko pa je bilo ranjenih. Vendar tisk opozarja, da je glavni krivec nesreč slabo stanje železniškega materiala.

»Kmečki glas« iz Ljubljane piše: »Nič novega. Slovenija potrebuje za najnujnejša zdravila na leto 750.000 dolarjev. Vendar jih toliko ni nikoli dobila, saj ji je Jugobanka vsa leta dodeljevala manj kot 400.000 dolarjev. Poraba zdravil pa narašča od leta do leta za 20%. Lani je ta banka sploh pozabila ob koncu leta na Slovenijo in šele februarja nekaj nakazala.«

Geološka raziskovanja v Slatini Radenci so odkrila, da je v globini še veliko mineralne vode, slatine. Ker je zanjo veliko povpraševanja, bodo odprli nove vrelce.

Pretresljiva nesreča v Portorožu sredi marca je zahtevala žrtev štirih deklet. Malo pred polnočjo je neki avto na ovinku zapeljal v morje; dva fanta sta se pri tem rešila, štiri dekleta pa utonila.

Zlikovci so na pokopališču v Litiji napravili pravo razdejanje: uničili ali pokodovali so precej grobov in nagrobnih spomenikov.

Sedemletni otrok je zakuril slamo pod kozolcem v Sajevcu pri Ribnici in kozolec je zgorel.

Za dograditev proge, ki povezuje slovensko zaledje z morjem, od Prešnice na Krasu do Kopra v Istri, je potrebnih še 9 milijard starih dinarjev. Doslej so porabili že tri milijarde. Čeprav pridelajo Slovenci toliko deviznih sredstev, s katerimi se okorišča vsa država, Beograd noče financirati te gradje, daje pa denar za gradno prog Beograd-Bar, Sarajevo—Ploče in Benkovac—Zadar.

Rajbeljski rudnik propada. Vsako leto nakopljuje manj svinčene rude. Treba bi bilo vložiti sredstva za iskanje novih ležišč rude. Vendar še vedno ni jasno, kdo bo v bodoče lastnik rudnika.

Na 4. obletnico otvoritve »Katoliškega doma« v Gorici so igrali v njegovi dvorani igralci Slovenskega kluba v Trstu pod vodstvom prof. Jožeta Peterlina igro »Župnik iz cvetočega vinograda. Katoliški prav lepo služi svojemu namenu. Tudi dolgovi se manjšajo. Vodstvo se vsem rojakom, ki so zanj prispevali, ponovno zahvaljuje za pomoč.

Dosedanji jugoslovanski potni listi bodo v veljavi do konca tega leta. Potem bodo stopili v veljavo novi, ki jih bodo izdajali za 10 let.

V Begunjah na Gorenjskem so spet odprli gostilno »Pri Tavčarju«, ki je svoj čas delovala že 60 let, vse do 1947, ko je sedanji režim odpravil.

Od 25. do 27. marca je bila v središču svetovne smučarske pozornosti naša Planica. Čez 60 skakalcev iz 15 držav se je prijaviilo na

to tekmovanje smučarskih skakalcev. Udeležilo se ga je nad 20.000 gledalcev, v nedeljo, 27. marca, celo 50 tisoč. Nov jugoslovanski rekord je ob tej priliki dosegel Slovenec Ludvik Zajc in sicer s skokom 119 metrov. Najdalje pa je skočil Čeh Jurij Raska (130 m).

V Celju je bil obsojen na smrt z ustrelitvijo miličnik, Stane Kapun, ki je lani novembra hotel oropati bencinsko črpalko in pri tem eno osebo ustrelil, dve drugi pa hudo ranil.

Jugoslavija je že ratificirala (odobrila) sklenjeno konvencijo o socialnem zavarovanju in zaposlovanju jugosl. delavcev med Avstrijo in Jugoslavijo. Avstrija bo to tudi v kratkem storila.

Juneževa mama iz Kostrivnice pod Bočem je dočakala 90 let. Isto lepo starost je doživela tudi Marija Golič, Lahova, nad Sladko goro pri Šmarju p. Jelšah.

V cerkvi na Razkrižju pri Ljutomeru (župnija na žalost še spada pod zagrebško nadškofijo) so dobili nove orgle. 16. maja jih bodo blagoslovili.

Svetovno znani Slovenski oktet slavi letos 15-letnico svojega obstoja. Štiri pevce so vsled bolezni ali smrti v tem času zamenjali drugi.

Pisatelj Ovčarja Marka Bobrov in drugih znanih knjig, župnik Janez Jalen, leži težko bolan v Ljubnem na Gorenjskem. Zadel ga je mrtvoud po desni strani.

Železniško progo Lendava—Čakovec nameravajo ukiniti, ker imajo od nje vsako leto 80 milijonov starih dinarjev izgube.

Vas Črensovci so začeli elektrificirati.

Zastopniki Slovencev so v beograjskem parlamentu vprašali guvernerja Narodne banke, zakaj imajo novi dinarski bankovci napis samo v srbohrvaščini. Izjavil je,

da so tega krive »tehnične« ovire in da bodo bankovci, ki jih bodo v prihodnje izdali, imeli besedilo tudi v slovenščini in makedonščini.

V Ljubljani je bila ustanovljena 16. župnija. Za sedež župnije je bila določena cerkev presvete Trojice, do-

sedanja uršulinska cerkev. Imenovan je bil tudi prvi župnijski upravitelj ter njegov pomočnik.

Že petnajst let je minilo, odkar ima Radio Ljubljana posebne oddaje za izseljenke. Vseh oddaj je bilo v tem času 780.

Med rojaki za mejo

Slovenska Benečija

V marcu je odšel iz Sv. Lenarta Slovenov na furlansko faro v Buie č. g. Angel Kračina. Pred 27 leti so ga poslali med »Slovenje« za »fajmoštra« za namenom, da bi faro poitalijančil. Toda gospod je bil pošten in se je bolj bal Boga kot oblasti. Oznanjeval je božjo besedo v domačem jeziku. Zaradi tega je moral veliko trpeti. Vendar je ostal mož na mestu. Sedaj je bil imenovan za monsignorja in je postal dekan, žal med Furlani.

Porabje

Onstran Prekmurje na Madžarskem je 7 slovenskih vasi. Kmalu po zadnji vojski je za te rojake izšla mala knjižica na 8 straneh, skromen molitvenik. Letos so pa dočakali lepši in sodobnejši molitvenik »Daritev svete meše«. Služil jim bo pri službi božji, da bodo dajali Bogu »diko«, kot se spodobi za sedanje čase.

Goriška

V Števerjanu v Brdih so igrali igro pisatelja Finžgarja »Divji lovec«. Sedaj se pa pripravljajo na novo prireditev.

V deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine je bil sprejet zakon o zaščiti slovenske manjšine in prepoveduje vse oblike narodnostne mržnje in ščuvanja naroda proti narodu. Zakon mora odobriti še rimski parlament, a že to pomeni za Slovence velik uspeh. Pri narodnih manjšinah je namreč

važno, da jih večinski narod prizna in da jim omogoči svoboden razvoj. Nasilje naroda proti narodu je sramota za tiste, ki ga izvajajo, še bolj pa za tiste, ki druge hujskajo nanj.

Trst

Letos bo v Trstu tabor slovenske zamejske mladine. Enkrat je bil tak tabor že v Gorici in enkrat v Celovcu. Ta tabor je mišljen kot nekako srečanje študentovske in visokošolske mladine. Je prav, da se mladina zbira in povezuje ter se vadi za nastopanje v javnosti. Za narodne manjšine je to še mnogo bolj potrebno kot sicer.

Kanalska dolina

V Ovčji vasi v Kanalski dolini je umrl v starosti 89 let tamkajšnji župnik Ivan Gujon, po rodu iz Beneške Slovenije. Pred Hitlerjem je bila to čisto slovenska vas. Za časa Hitlerja je pa mnogo Slovencev nasledlo nacistični propagandi in so optirali za Nemčijo ter zapustili zemljo svojih dedov. Na njihove domove so prišli Furlani.

Koroška

V Celovcu obratuje sedaj že vrsto let tiskarna Družbe sv. Mohorja. Tiskarna je priznana in zaposluje okoli 25 ljudi iz slovenskih družin. Ker ima veliko zmogljivost, mora iskati delo tudi pri Nemcih. Najraje bi pa seveda tiskala samo slovenske reči.

Anglija

Veliko noč smo lepo praznovali tako v cerkvah kot doma. Vedno bolj vemo, kako lepi so naši običaji in kako važno je, da jih ohranimo.

Imeli smo tudi krst na velikonočni ponedeljek: v cerkvi sv. Jožefa v Preston-u smo krstili **Doris (Dolores Rajh)**. — Čestitamo!

V Avstralijo so se preselili **Gawesovi** iz Burnleya. — Na Dunaj pa so odšli **Otrinovi** iz Nottinghama.

V kraju Oulton blizu Leedsa sta bila blagoslovljena nova domova **Vučinovih** in **Rožmanovih**. Naj bi bila še dolgo srečno prebivališče vsem!

Za šmarnice boste zvedeli podrobnosti v posebni prilogi »Naše luči« ta mesec.

Nizozemska

V marcu se je vršil redni letni občni zbor »Zveze slov. kat. društev na Nizozemskem«. Navzoči so bili zastopniki posameznih društev in zelo lepo število članov. Za tekočo poslovno dobo je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik g. Anton Robek, tajnik g. Jožef Drenovec, blagajnik g. Franc Jančič. Člani odbora so avtomatično tudi predsedniki včlanjenih društev: g. Janez Kropivšek, zastopnik Društva sv. Barbare v Lindenheuvelu; g. Jožko Resnik, zastopnik Društva sv. Barbare v Hoensbroecku, ki je številčno na drugem mestu, in g. Franc Gril, zastopnik Društva sv. Barbare v Heerlerheide. Preglednika sta g. Franc Selič iz Hoensbroeka in g. Gerard Kropivšek iz Lindenheuvela.

Sestava odbora je posrečena, ker sta harmonično zastopana starejši in mlajši rod. Tako je prav! V slogi je moč. Prepričani smo, da se bodo vsi Slovenci z obnovljenim navdušenjem zbrali okrog svoje vrhovne organizacije.

V začetku marca je slovenska folklorna plesna skupina na Nizozemskem nastopila na kulturnem festivalu v Eisdenu v Belgiji. Doživela je navdušeno priznanje.

Mešani pevski zbor »Zvon« je 26. marca 1966 imel svoj redni letni občni zbor. Navzoč je bil tudi pevovodja, naš priljubljeni prof. Willems. Stari odbor je obdržal svoje funk-

cije tudi za tekočo poslovno dobo. Predsednik je g. Anton Robek, tajnik g. Franc Jančič, blagajnik g. Rudi Garaj. Prof. Willems ima z »Zvonom« veliko veselje, ker vsi člani zelo redno prihajajo na pevske vaje. Našim pevcem veljajo tople čestitke in zahvala vse slovenske skupnosti.

Omenjamo naši bolnici: Ga. Svet iz Heerlerheide, ki je dobro prestala težko operacijo v Heerlenu, se je mogla že vrniti na svoj dom. Ga. Zotler iz Lindenheuvela je še vedno v okrevališču pri Roermondu, a zdravje se stalno obrača na bolje. Omenjamo in vsem, za katere morda še ne vemo, želimo da jim majnik prinese novih moči.

Naši pokojni: Nenadne smrti je umrl 20-letni Hans Senekovič. Po operaciji na slepiču je prehitro zapustil posteljo in ves trud zdravnikov je bil zaman. — V Heerlenu pa se je nenadoma poslovil s tega sveta g. Zupančič, ki je lani slavil zlato poroko. Videli smo ga na vseh naših prireditvah. — Zalujočim preostalim izražamo krščansko sožalje, obeh pokojnikov pa se spominjamo v molitvah.

Ali nismo fantje od fare Stefančičevi iz Sheffielda v Angliji: Marij, Maks, Peter in Simon?

Iz Wakefielda na Angleškem vas pozdravljamo Soršakovi: Ana, Ivan, Branko, Franc, Peter in Monika (od leve proti desni).

Avstrija

Spittal ob Dravi. — Pri Lojzetu Starmanu in Majdi, roj. Šimenc, so se 8. marca letos razveselili malega Jožka, ki je bil nato v nedeljo, 13. marca, krščen. Za botra mu je bil pri krstnem obredu Andrej Starman, za botrico pa Ana Novak. Malemu Jožku veliko sreče v življenju!

Sem je prišel iz Nemčije rojak ter se pozanimal, če bo kje dobil zaposlitev kot tesar. Delo je pri tukajšnjem podjetju brž dobil. Težave pa so nastale, ker mu policija ni izstavila vizuma, to je dovoljenja za bivanje. Po novih predpisih izstavlja tak vizum le avstrijski konzul v Ljubljani. Temu pa je treba prinesiti dovoljenje pristojnega jugoslovanskega delovnega urada, da sme določena oseba oditi na delo v Avstrijo.

Italija

Verona. — V četrtek 24. marca zjutraj je prišlo na avtocesti »Serenissima« blizu Verone do strašne nesreče. Nastalo je menda najprej trčenje med tovornjakom tolminskega avtopodjetja, ki je peljal ferosilicij in jajca v Turin, in med nekim milanskim tovornjakom, ki je vozil železne palice. V oba tovornjaka sta se zaleteli dve avtocisterne s

plinom, zaradi česar je nastal požar, ki je ožgal skoro vse žrtve. Zgorela sta tudi dva uslužbenca tolminskega avtopodjetja, Jože Brus in Julijan Hvala iz Idrije. Rojak Brus se je zatekel na neko drevo v prepričanju, da bo varen pred ognjem. Toda zublji so bili tako veliki, da so upepelili drevo in njega. Koliko ljudi danes konča življenje na cestah!

Belgija

Liège-Limburg

Na povabilo župana iz Eisdena je tudi društvo »Slomšek« sodelovalo pri kulturnem festivalu v začetku marca. Skupno z Ukrajinci so naši oskrbeli program za ves večer. Obe narodnosti sta predstavili svoje narodne pesmi in ples. Čeprav je bil obisk zelo skromen, prireditev je bila namreč sredi tedna, vendar morejo naši društveniki biti zadovoljni s svojim nastopom. Pred izbranim občinstvom so pokazali in dokazali svojo kulturno višino. Moški zbor »Slomšek« je pod vodstvom g. Vilija Roglja zelo občuteno podal vrsto narodnih in umetnih pesmi. Slovenska folklorna skupina iz Nizozemske, ki jo vodi g. Slavko Strman, pa je zarajala kot še nikoli. Vse je bilo navdušeno. Vodstvo festivala je bilo kar presenečeno zaradi odličnosti naših nastopov. Spontano so izjavili, da bomo prihodnje leto imeli na uslugo soboto ali pa nedeljo.

G. Anton Černuta in njegova soproga ga. Berginc iz Vivegnis-a z veseljem sporočata, da sta dobila drugorojenca, ki je pri sv. krstu dobil ime Bernard. Toplo čestitamo!

V Genku je bil februarja ustanovljen odbor Slovenske skupnosti, ki skuša nadaljevati delo »Slavčka« (preds. Anton Mrgole, taj. Štefan Mlečnik, blag. Ferdinand Korošec, kult. v. Bernard Žabot, odb.: Ivan Čermelj, Ivan Mrgolc, Viktor Božič). 29. maja bodo igrali v dvorani Kulacs v Waterschei vesele igrice »Vdova Rošlinka«.

Najboljši vajenec pri VW-delavnici v Oberhausenu v Nemčiji je tale slovenski fant, Ivan Papež. Pred kratkim je dosegel za svoj izdelek prvo nagrado. Fant, ki je šele 16 let star, govori tri jezike: slovenskega in španskega se je naučil na slovenskih in španskih šolah v Argentini, nemškega pa v dveh letih in pol, odkar živi s svojimi starši v Nemčiji. Če bo srečno dokončal avtomehanično šolo, mu res ne bo težko najti službe. Tudi pri nemških podjetjih velja: Kolikor jezikov znaš, toliko mož veljaš.

Francija

Pas-de-Calais

Velika noč s svojo skrivnostjo je za nami. S Kristusom smo vstali in v velikonočnem obhajilu dobili novo poročstvo za zveličanje. Lepo se zahvaljujemo č. p. Vladimiru Klemenčiču, ki je tudi letos prišel na pomoč in veliko pomagal.

8. maja bo za Slovence v Pas-de-Calais in francoskem severu izredno slavje. Opravili bomo svetoletno romanje v cerkev Naše Gospe lurške v Liévinu, Fosse 16, kjer bo koncelebrirana maša s skupnim svetoletnim obhajilom. Po maši bo blagoslovitev nagrobnega spomenika pok. msgr. Valentinu Zupančiču. Popoldne bo v dvorani Mlinar proslava materinskega dne in 40-letnica tamošnjega Društva sv. Barbare ter 40-letnica pevskega zbora iz Bruay-en-Artois. Vsi prisrčno vabljeni! Maša je v Liévinu ob desetih. Popoldanska proslava se začne ob 16. uri. Pri proslavi bo gostoval dramatski odsek iz Pariza z vesele igrice.

28. marca je v Haillilicourt v svojem 61. letu v Gospodu zaspala ga. Antonija Ljubi. Njen pogreb je bil 30. marca ob lepi udeležbi rojakov. Naj se njeno truplo izmučeno po težki bolezni spočije v tuji zemlji, njena duša pa v Gospodu!

Pariz

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6, métro: Sèvres-Babylone. Slovenska pisarna — 7, rue Gutenberg (prilicje, levo, Paris 15, métro: Charles-Michels, telefon: 250-89-93 — je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

Prireditev v nedeljo, 1. maja: Za nedeljo, 1. maja nam naši igralci pripravljajo vesele igrice »Slaba vest«. Prireditev bo v dvorani na 35 Avenue Emile Zola, Paris 51, métro: Charles Michels. Sveta maša bo na istem naslovu ob štirih popoldne; igra pa se začne ob petih, nato domača zabava. Vsi prijazno vabljeni.

Na praznik Vnebohoda, v četrtek 19. maja, bo naša sveta maša kot ponavadi.

Romanje za svetoletni odpustek. — Na binkoštno nedeljo — 29. maja — bomo imeli vsi izseljenci raznih narodnosti romanje v pariško katedralo ob priliki koncilskega svetega leta. Slovenci se zberemo ob svoji zastavi na trgu pred katedralo ob pol petih. Sveta maša se začne ob petih. Ob tej priložnosti bo pariški pomožni nadškof Veuillot somaševal skupaj z izseljenskimi duhovniki.

V nedeljo, 13. marca, je univerzitetni profesor dr. Francé Zajdela po naši maši govoril najprej o raku, v čemer je svetovno znani specialist, nato pa odnosu vere in znanosti ter o položaju francoskih katoličanov. Ob njegovem predavanju se je razvila zanimiva in živahna debata.

Chateauroux — Gospé Veroniki Gerič je doma pod Lipo v Prekmurju nenadoma umrl oče Stefan Pucko, v starosti 62 let. Vsej družini izrekamo sožalje!

Od 8. marca dalje tisti, ki potujejo z jugoslovanskim potnim listom, ne potrebujejo več vizuma za Italijo. To se pravi: kdor je v Franciji z jugoslovanskim potnim listom rabi za potovanje domov: veljaven jugoslovanski potni list z vizo ter francosko vizo za tja in nazaj (visa aller-retour).

Ob Luksemburgu

Aumetz: Mici Šubelj in Ana Schopp sta morali oditi v bolnišnico na zdravljenje.

Romanje k Mariji Pomagaj v Habsterdick bo letos 30. maja, in ne prvega. Ura odhoda in ostali spored romanja bo isti kot druga leta. Kar vas misli iti z avtobusom, ki odhaja iz Aumetza, se javite zadosti zgodaj pri svojemu duhovniku g. Dejaku! Njegov naslov imate v »Naši luči«. Cena bo približno ista kot lani. Poromajmo k Mariji! Ta dan naj bi bil kot najlepši šopek šmarnic, ki jih bomo dajali Mariji skozi mesec maj.

Nemčija

Bavarska

Krst brata in sestre v Münchnu. — V München-Aubingu v župni cerkvi sta bila na velikonočno nedeljo zjutraj, dne 10. aprila, med vstajenjskimi obredi krščena brat in sestra Danči in Dragica Zemljič iz Münchna, stara 10 in 14 let. Pol leta sta hodila k slovenskemu verouku, da sta se pripravila na ta svoj najlepši dan. Krst je bil izvršen v slovenščini, na duhovnikova vprašanja sta sama odgovarjala. Med velikonočno mašo pa sta prejela prvokrat Jezusa v obhajilu. — Dragici in Dančiju želimo, da bi obljubo, ki sta jo dala pri krstu, vedno držala in s pogostim obhajilom ostala v tesni zvezi s Kristusom!

Altenthan. — V tej vasi nad Regensburgom se je 5. januarja zakoncema Jožetu in Marici Kumer rodil drugorojenec, ki je pri krstu dobil ime Edvard Silvester.

München. — V župni cerkvi St. Ludwig je bil na veliko sredo, 6. aprila, krščen prvoro-

jenec staršev Rudija in Aleksandre Suša, ki je dobil ime Andrej. — Edvardu in Andreju želimo, da bi bila v veselje in čast svojim staršem, ki se bodo gotovo potrudili, da bosta rasla vedno bolj v božji milosti.

Tridnevica pred Veliko nočjo v Münchnu je bila še dovolj obiskana, čeprav se je poznalo, da je precej rojakov za praznike odšlo domov. Lahko bi jih bilo še več, o tem ni dvoma. A končno je poglobljeno versko življenje stvar posameznika in ne množic. Spreobrnitev na boljše življenje enega samega je več vredno kot navdušena verska manifestacija množic, če ji manjka prav te verske vsebine.

Za praznike, velikonočne kakor božične, rojaki zelo radi obišejo domovino. Dopust v

Svojo novo hišico sta dala blagosloviti v Burscheidu v Nemčiji Alojz in Ivanka Marčič. On je doma v Črešnjicah pri Celju, ona pa pri Sv. Križu. Sedaj bosta seveda ostala v Burscheidu in ker sta oba še mlada, ne bosta mogla reči, da sta delala hišo le zase in za sinka Edvarda. Pa je bilo treba osem let pošteno delati in varčevati, da lahko odslej rečeta, da sta na svojem!

rodnem kraju naj izrabijo tudi v ta namen, da obišejo domačega duhovnika v župniji, in mu kaj prispevajo za cerkev in maše. S tem bodo na najlepši način pokazali povezanost s svojim rodnim krajem. Duhovniki doma potrebujejo gmotnih prispevkov, saj žive predvsem od naklonjenosti svojih faranov.

Posarje — Južni Hessen

Posarje. — Dan pred svojim godom se je na poti na delo smrtno ponesrečil rojak Jože Bosnar, doma iz Zibike pri Jelšah. Pokopali smo ga ob lepi udeležbi rojakov dne 21. marca v Piesbachu. Žalujemo ženi in hčerki naše sožalje.

V Bierbachu je slov. duhovnik Franček Prijatelj

krstil 26. marca Elizabeto Marjano Kavčič, drugo hčerko Ludvika in Elizabete roj. Kramberger. Botrovali so Kolarjevi iz Kusel-a.

Južni Hessen. — V župnijski cerkvi v Spremlingenu je na Jožefovo g. Stane Mrhar iz Stanežič pri Ljubljani povedel pred oltar gdč. Ivanko Dolenc iz Podsmreke pri Ljubljani. Priči sta bila gdč. Pavla Vesel in g. Jože Pezdirc, poročal pa je slov. župnik iz Mannheima Fr. Prijatelj. Naj ju spremlja sreča in božji blagoslov!

V Offenbachu je 21. marca umrl rojak Jože Plohl, doma iz Draženec pri Ptuju. Hrepenenje po domovini je bilo močnejše in ni poslušal zdravnikov, ki so mu po vojni svetovali, da naj ostane zaradi težke poškodbe še dalj časa v bolnici. Šele pred desetimi meseci se

je vrnil v Nemčijo v upanju, da uredi invalidsko pokojnino in da mu bodo zdravniki s ponovno operacijo pripomogli k zdravju, a ni bilo več pomoči. Dne 24. marca ga je pokopal slov. duhovnik Franček Prijatelj na pokopališču Offenbach-Bürgel. Osa-

meli ženi naše sožalje! Njemu pa naj bo Bog milostljiv plačnik!

Württemberg

Krsti: Zakonca Franca Klinc in Anico, roj. Gorenc, je razveselil sinček prvorojenček, ki je bil krščen v soboto, 12. marca, v cerkvi St. Maria v Stuttgartu in je dobil ime Roman. Še en Roman in pravtako prvorojenček pa se je rodil zakoncema Antonu Bukovšek in Viktoriji Beati roj. Kukovič in je bil krščen v nedeljo, 27. marca, v Stuttgartu, Bad-Canstatt, Am Sommerrain.

Poroke smo imeli zopet štiri: v soboto, 26. 3. sta se poročila v podružni cerkvi v Rohrdorfu pri Nagoldu Martin Polanec od Sv. Marjete ob Pesnici in Agata Juršnik s Planine pri Zrečah; 31. marca v cerkvi St. Maria v Stuttgartu Jožef Bregant in Marija Verzel, oba iz Maribora; 1. aprila v župni cerkvi sv. Lovrenca v Bietigheimu Vilibald Dikaučič iz Maribora in Angela Stiplošek iz Rogaške Slatine; v soboto 15. aprila v župni cerkvi v Calwu Franc Bojc iz Dolenje vasi pri Ribnici in Magda Škvorc iz Vularije pri Čakovcu. — Vsem, družinam, novorojenčkom in novim parom, želimo mnogo sreče in božjega blagoslova.

Mesec maj, ki nam bo nudil precej več praznikov, kot jih je po navadi v enem mesecu, skušajmo dobro izrabiti. Na prve tri nedelje bodo slovenske maše kakor po navadi. Na 4. nedeljo, 22. maja bo zopet sv. maša v Unterkochenu, na binkoštni ponedeljek v Konstanzu. Po dolgem času bomo zopet enkrat poskusili v Ravensburgu, in sicer ob petih popoldne na binkoštno nedeljo v kapeli Städtisches Krankenhaus, ker smo ugotovili, da je tam število naših rojakov zadnje čase naraslo. Ostane še praznik Kristusovega vnebohoda, 19. maja. Takrat pa bo maša v Bietigheimu, tudi ob petih popoldne. Povsod je vsaj pol ure pred sv. mašo prilika za spoved.

Zlasti tisti rojaki v Ravensburgu in v Bietigheimu, ki so bili o tem že osebno obveščeni, so naprošeni, da v teh tednih pridno pomagajo obveščati in vabiti še druge, da bo slovenska služba božja čim bolj uspela.

Porurje

Skioptično predavanje o Sveti deželi je bila lepa priprava za letošnjo Veliko noč za rojake v Bielefeldu in Burscheidu. V Bielefeldu so naši delavci gledali barvaste slike Palestine z Betlehemom, Nazaretom in Jeruzalemom v nedeljo, 6. marca, po sv. maši, ki je bila tam za Slovence prvikrat. V Burscheidu pa je bilo predavanje o krajih iz Kristusovega življenja v nedeljo, 20. marca. Tudi v tem kraju so se naši ljudje prvič zbrali k slovenski službi božji.

Ob pogrebu rojaka Jožeta Bosnerja v Piesbachu v Posarju (Nemčija).

Avto je nosil v žepu. — Slovenski fant je prišel v Essen. Sel je k našemu duhovniku, da bi mu pomagal pri iskanju službe. Ves denar, ki ga je prislužil doma, je porabil za vožnjo v Nemčijo in v Essenu si je moral že nekaj mark izposoditi za tramvaj. Fant bi bil rad dobil službo za natakarja v kakem hotelu. Pa kako priti v hotel, ko je tako siromašno opravljen! »Ne, takega ne bodo sprejeli,« si je mislila mlada nemška gospa, kateri se je fant zasmilil, in mu je posodila nedeljski plašč svojega moža. Fant je tako odšel s tu-

jim perjem iskat službo in jo res našel v imenitnem hotelu.

Naslednjega dne pa je bil v družini omenjene gospe joj! Mož ji je povedal, da je imel v izposojenem plašču 5000.— DM za novi avtomobil. Da gospo ni zadela srčna kap, so pomagale samo tablete. In kakšen je bil konec? Ko so fanta našli, jim je ta rekel: »V žep še segel nisem.« In res se 5000.— DM ni dotaknil. Pa tudi kdo drugi jih ni zasledil, čeprav je plašč potoval z obešalnika na obešalnik.

V Bielefeldu v Nemčiji so se rojaki 6. marca letos zbrali prvič k slovenski službi božji. Jasnno je, da je vsakdo hotel imeti spominček na to lepo srečanje, zato so napravili fotografu vesele obraze...

Križevi in Krašovčevi iz Malmö na Švedskem z novokrščencema.

Poroke in novorojenčki: Kjer ni porok in novorojenčkov, tam ni življenja. Zato skrbijo naši ljudje v Porurju, da gre z obojimi naprej. V marcu sta se poročila v Essenu Ivan Kavčič iz Črnega vrha nad Idrijo in Marija Fotivec iz vasi Bučkovci v Prekmurju, v Oberhausenu pa Janez Drešar z Ježice pri Ljubljani in Marija Blaž iz Zg. Brnika na Gorenjskem.

Hi krstu so nesli: v Leverkusenu Franc in Olga Lavrič hčerko Sabino, v Essenu Franc in Marija Kolmančič hčerko Brigito, v Düsseldorfu Jože in Marta Grašič sina Slavka ter Jožefa Anžič hčerko Marto. Novoporočencem čestitke, malčkom pa mnogo zdravja!

Bog ni gledal ne na mladost ne na starost. Tudi to pot moramo poročati, da je segla smrt med naše vrste. V Castrop-Rauxelu je bila 12. marca pokopana mlada slovenska žena Jožica Prinčič, doma iz Veržeja pri Ljutomeru. Pokojnica je bila med našimi rojaki zelo priljubljena, kar je dokazal lep pogreb. Tudi kolegice, ki so z njo delale, so se udeležile pogrebne svečanosti.

Iz Gladbecka pa nam je g. Jože Dobravec sporočil vest o smrti Antona Hervol. Pokojni Anton je bil rojen v Brežicah in je že od leta 1912 živel v Gladbecku in tam rad sodeloval pri društvenem življenju naših Staroslovencev v tem mestu. Na diamantno poroko, ki jo je pokojni g. Hervol praznoval s svojo ženo Marijo nekaj dni pred smrtjo, je prišlo 40 sorodnikov. Navzoč je bil tudi g. škofijski svetnik, župnik Tensundern iz Recklinghausena, in pa g. Jože Dobravec, ki še zmeraj s svojo osebnostjo povezuje naše priletne rojake, ki so že pred prvo svetovno vojno delali v Gladbecku. Pogreba pokojnega Antona Hervola, ki je bil dne 28. februarja, se je udeležilo veliko število sorodnikov, prijateljev in znancev. Naj počiva v miru!

Švedska

Krsti: Dne 3. julija 1965. je bil v katoliški cerkvi v Norrköpingu krščen Marijan Bratina. Njegov oče je doma od Sv. Tomaža, mati Florijana pa iz Ajdovščine. Botra sta bila g. Ludvik in ga. Helena Bratina. — Ker je Švedska zelo velika, poročevalec dolgo časa ni našel družine Bratina, zato je krst šele sedaj objavljen. — Dne 27. februarja letos je bil v kat. cerkvi v Malmö po sv. krstu sprejet za člana sv. Cerkve Darijo Križ. Oče

Rancierjevi iz Sävsjö na Švedskem so ob glasbi in petju obhajali srebrno poroko in krst vnukinje dne 12. marca 1966.

Danijel je doma iz Zdenske vasi, mati Amalija pa iz Orehka pri Postojni. Botra sta bila g. Janez Križ in ga. Margareta Krašovec. — Istočasno je prejel milost sv. krsta tudi bratranec prejšnjega Danijel Krašovec. Oče Anton je doma iz Sinje gorice pri Vrhniki, mati Margareta pa iz Orehka pri Postojni. Botrovala sta mu g. Danijel Križ in ga. Ivica Bergoč. — Dne 12. marca je po sv. krstu postala ud sv. Cerkve v Sävsjö Brigita Marija Rancinger. Krst je bil kar na domu, ker tukaj nimamo kat. cerkve. Botra sta bila g. in ga. Koščak iz Bodaforsa. — Vsem staršem in novokrščencem želimo mnogo božjega blagoslova in milosti.

Srebrna poroka: Dne 6. aprila sta v krogu svojih otrok, vnukinje, drugih sorodnikov in prijateljev v Sävsjö obhajala srebrno poroko g. Ivan Rancinger in ga. Amalija Vera, roj. Orlčnik. Poročila sta se pred 25 leti v Trbovljah ravno na dan, ko se je začela ena izmed največjih preizkušenj za našo domovino, druga svetovna vojna. Tako se obletnice svoje poroke zelo lahko spomnita. Veliko veselja in zadovoljstva sta užila v teh letih, posebno s svojimi otroki, dvema sinovoma in hčerko. Toda razumljivo je, da jima ni manjkalo tudi preizkušenj in gorja, saj sta se poročila na tak dan, ki je bil začetek preizkušenj za mnoge. Med vojno sta morala, kakor mnogi Slovenci, na Nemško, kjer jima je bilo v Essenu pri bombardiranju uničeno vse imetje. Poleg tega je g. Rancinger zaradi posledic ran skoro vse ostali del vojne preživel po bolnicah. Po vojni sta se vrnila z otroki domov v upanju na boljše in mirnejše življenje v domovini. Toda Bog je hotel drugače in spet je vsa družina morala zapustiti domovino. Pred 2 letoma so končno prišli na Švedsko, kjer so se naselili v Sävsjö. Tukaj si sedaj s skupnimi močmi, starši in otroci, ustvarjajo novi dom v upanju, da bo ta bolj trajen in mirnejši. Kot vidite na sliki, jim

Ivan Kavčič iz Črnega vrha nad Idrijo in Marija Fotivec iz Bučkovcev v Prekmurju sta si v Essenu v Nemčiji za vedno podala roki. Svojim znanec doma in po svetu pošiljata tople pozdrave in se zahvaljujeta vsem, ki so jima k lepemu poročnemu slavlju poslali čestitke.

dobre volje, glasbe in petja ne manjka. Bog daj, da bi s pogumom in z dobro voljo preživela še mnoga, mnoga leta!

Odgovarjamo

Z. A. Köping, Švedska: Pišete, da se več naših ljudi sprašuje, komu verjeti, ker prihajajo k njim razni apostoli novih ver. Ti pravijo, da bo zdaj konec sveta in to dokazujejo iz raznih izrekov sv. pisma. Kaj reči na to? Slovenci po Franciji in Nemčiji, ki so tam že izpred prve in druge svetovne vojne, poznajo take lažne apostole že dolgo. Saj so že pred 30 leti napovedovali konec sveta, a ga do zdaj še ni bilo. »Za to uro pa nihče

ne ve.« je rekel Kristus. Torej je tudi razni »biblarji« ne morejo vedeti. Kristus je tudi povedal, da bo prišlo veliko ljudi, ki bodo govorili, kje je Kristus in ljudi pozivali, da naj gredo za drugimi učitelji vere. Svaril je vernike, da naj ne nasedajo. Kristus je celo rekel, da bodo ti ljudje delali nekake čudeže, s katerimi bodo slepili ljudi. »Biblarji« zaenkrat čudežev še ne delajo. Ako so pa vneti za svojo vero, to ni nič izrednega. Tudi mi katoličani smo lahko tako

vneti za svojo vero in je potrebno, da smo včasih res bolj goreči in vneti, posebno nasproti takim »apostolom«. Ne dajte se torej omajati in študirajte vero svojih očetov in mater!

M. Š., Nemčija: Zelo nam je žal, da Vam Agencija »Mundus« iz Trsta ne odgovarja. Pri naših oglasih je rečeno, da uredništvo z objavo oglasa ne prevzema nobene odgovornosti glede vsebine oglasa kakor tudi ne glede oglaševavcev, ker jih ne pozna.

rojaki po svetu

Že 15. misijonsko veletombolo so priredili rojaki v Buenos Airesu v Argentini. Zbrali oziroma kupili so 330 dobitkov in za tombolo izbrali primeren prostor v Ramos Mejii. Pripravili so 8500 tombolskih tablic. Gotovo je bilo navzočih 2000 Slovencev in še kakšnih 200 drugih. Ker je bilo hladno, so ljudje vso pripravljeno jedačo pojedli, popili pa bolj malo. Veletombola je odlično uspela in prireditelji so z njo zbrali 1000 dolarjev za vse slovenske misijonarje, ki se po Aziji in Afriki trudijo za razširjenje božjega kraljestva.

Pevski zbor »Jadran« v Clevelandu v Združenih državah Sev. Amerike je februarja letos slavil 45-letni jubilej. Zbor šteje 35 članov in članic. Ob tej priložnosti je priredil velik koncert.

V ameriški vojski se proti komunistom v Južnem Vietnamu bojuje tudi več Slovencev, ameriških državljanov seveda. Med njimi je tudi letalski poročnik John Petrič.

O Paragvaju v Južni Ameriki v »Naši luči« še nismo pisali. V tej državi na južni polobli naše zemlje živi Slovenka Branka Sušnik, izobrazena žena, ki raziskuje življenje in zgodovino tamkajšnjih Indijancev. Marsikaj je že napisala iz svojih raziskovanj. Sedaj je izdala knjigo v španščini.

Avstralske »Misli« poročajo, da je neki avstralski župnik neko nedeljo v cerkvi takole oznanil: »Jutri popoldne bo iz te cerkve pogreb našega farana Mr. Pearlyja. Vsi ste vabljeni, da pridete poslušat mojo pridigo. V cerkvi bo navzoč tudi imenovani faran sam in sicer prvič po 20 letih...«

Dva nova slovenska grobova sta v Avstraliji. Umrl je v 75. letu Jože Fabjan, doma v Batah pri Grgarju. V Avstralijo je prišel pred 39 leti. Preminila je tudi 41-letna Marija Makorič, roj. Markulin iz Zapotoka nad Kanalom pod Kolovratom.

Ob otvoritvi Slovenskega doma v Torontu v Kanadi je zapisal Otmar Mauser tele besede v »Kanadski Domovini«:

»Uspeh Slovencev, kjerkoli že se nahajajo, je naš skupen uspeh. Uspeh vselej pomeni utrjevanje slovenskega imena na tujem. Znova poživlja voljo do narodno-kulturnega dela in to ne samo med rojaki, ki uspeh dosežejo, temveč tudi med ostalimi rojaki po svetu. Požrtvovalnost, ki je kronana

z uspehom, da tudi drugim pogum, da se lotijo sličnih nalog. Tako so torontski Slovenci vzeli za vzgled rojake po drugih deželah, ki Slovenske domove že imajo več let (v Argentini, Združenih državah, Angliji in Avstraliji). V Londonu, Ontario, so si ga tudi kupili. Slovenski dom v Torontu bo dodatek k tem skupnim naporom Slovencev v zamejstvu in pametno bi bilo, da bi se med temi Domovi vzpostavila nekakšna zveza, izmenjava nasvetov in predlogov za uspešnejše poslovanje itd.

Zanimivo pa je, kot pravi moj prijatelj v svojem pismu, da je po dvajsetih letih narodna volja še tako močna, da se loti kupovanja Slovenskih domov.

Jaz osebno imam veliko zaupanja v naše ljudi. Kljub temu, da je med nami veliko nesoglasja in pomanjkanja dobre volje, sem bil vselej prepričan, da je vsak Slovenec rodoljub, da nosi v sebi podobe svoje matere, svoje zemlje in svoje mladosti, v kateri se je več ali manj navzel ljubezni do vsega, kar je slovensko. Morda tega nekateri ne pokažejo v taki meri kot drugi, a v srcu so vdani in zvesti Slovenci. Kadar je potrebno, to tudi pokažejo! Ob novem Slovenskem domu se je to lepo videlo. Nekateri so neverjetno veliko žrtvovali, tako v denarju kot z delom. Prepričan sem, da je takih Slovencev v Torontu še veliko, ki narodno globoko čutijo in so pripravljeni podpreti vse iskrene napore za naše skupne narodne koristi.«

V Torontu v Kanadi so imeli učenci slovenske šole v marcu spet koncert slovenske pesmi in glasbe. Nazadnje je zaigralo kar 15 harmonikarjev skupno.

Sredi Amerike, v Minnesoti, je v visoki starosti umrl msgr. Janez Oman, že v Ameriki rojeni, a do smrti zavedni Slovenec, dolgo let župnik ene od slovenskih župnij v Clevelandu.

Še o izseljenskem tisku

V letošnji prvi številki je bil kratek članek o izseljenskem tisku in slika raznih naših časopisov v tujini. Omeniti moramo, da je tiskarski škrt izpustil list KLIC TRIGLAVA, politično neodvisni mesečnik, ki izhaja v Angliji: 76 Gaeme Road, Enfield, Middx. — Poleg tega je oznako »napredno usmerjenih« postavil na nepravo mesto. Prizadete, prosimo, da nam neljubo pomoto opravičijo.

Majniške uganke

KRIŽANKA

1		2	3		4	5	6
7	☰☱☲☳	8		☰☱☲☳	9		
10	11			12			☰☱☲☳
13				☰☱☲☳	☰☱☲☳		14
15		☰☱☲☳		16	17	18	
19			20				
21		☰☱☲☳	22				

Vodoravno: 1 majniška pobožnost, 7 samoglasnik, 8 pritrdilna beseda, 9 stoletje, 10 kraj na Krasu, 13 kraj na Krasu, 15 Amerika (okrajšano), 16 otok z ugaslim ognjenikom, 19 kovaško orodje, 21 katica za jugoslovanske železnice, 22 hudič. — **Navpično:** 1 kraj na slovenskem Štajerskem, 2 prvi človek, 3 poškodba telesa, 4 druga oblika imena Ivan, 5 ves, 6 ek, 11 ime apostola, 12 soglasnik; otok na Daljnem vzhodu, 14 afriška žival, 17 uzmovič, 18 ola, 20 del voza.

ZLOGOVNICA

Di — ja — lje — ma — nje — no — ri
— sko — sreč — ti — vo — znaš — živ.

Iz teh zlogov, če jih prav urediš, dobiš začetek znane Marijine pesmi.

ŠTIRI BOŽJE POTI

Breztima, Fareto, Loječenva, Stoho.

Pri teh besedah so se zamešali zlogi. Če zloge preurediš, ti bo vsaka beseda povedala po en znameniti Marijin romarski kraj.

NAPIS

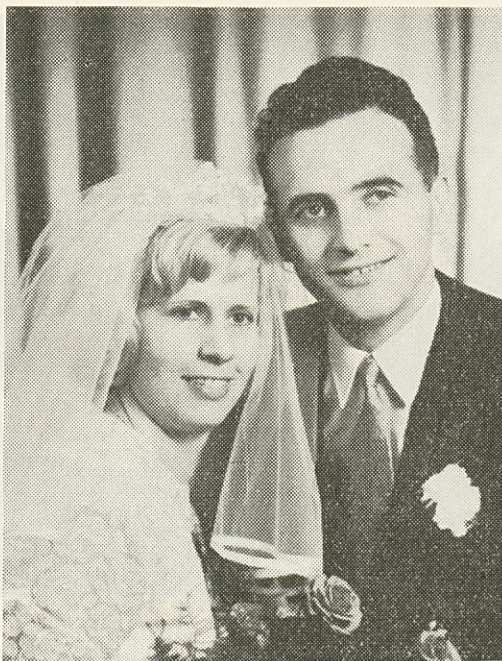
U S U Z E J K I J I R A M O P

Kaj pomeni ta čudni napis? Znan pregovor o Mariji, Kateri?

REBUS

štur = seža
plav = plan + a

Če ga boš pravilno rešil, boš zvedel za štiri kraje na našem kraškem svetu.

Mladi slovenski par Mrhar - Dolenc v Sprendlingenu (Južni Hessen) v Nemčiji.

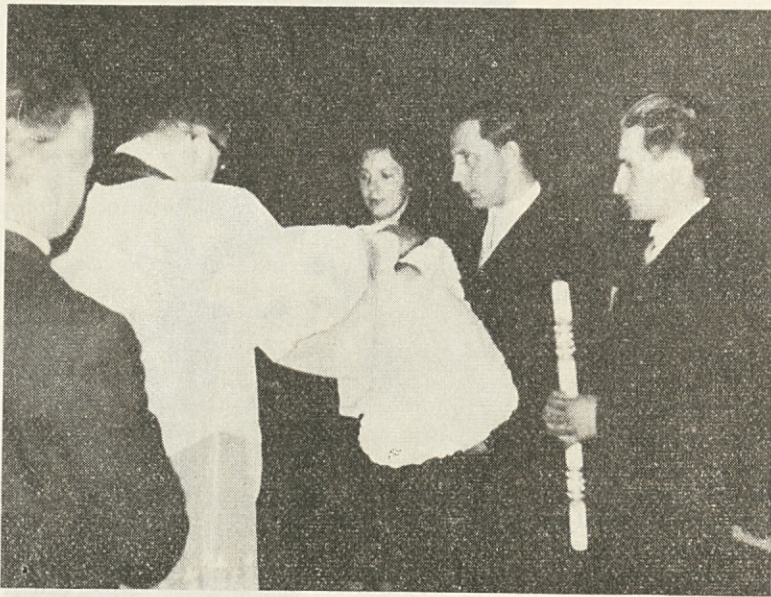
Rešitev križanke iz 4. številke

Vodoravno: 1 šal, 2 pokrovke, 12 mir, 13 Dubrovnik, 14 r, 15 lahkotnost, 16 motor, 18 op, 19 avla, 20 okov, 21 al, 22 grče, 23 popravilo, 25 ena, 27 e, 28 ii, 29 staranje, 31 dalj, 32 tek, 33 kjer, 34 Noe, 35 rv, 36 ite, 37 osa, 38 ze, 39 sp, 40 sankanje, 44 vrzel, 46 kancler, 47 ikona, 48 osa, 49 Calderon. — Navpično: 1 široko, 2 ar, 3 l, 4 puh, 5 obkolitev, 6 krop, 7 trot, 8 ovnar, 9 vnovčenje, 10 kisljenje, 11 sekta, 15 Lovrijenac, 16 moped, 17 topilo, 21 Avstrijec, 22 gor, 24 lak, 26 aeroplan, 30 akterke, 36 izvid, 37 os, 39 seno, 41 kna, 47 NL, 43 era, 45 zor.

Zvezdi našega neba

Dr. Metod Turnšek je letos izdal v Celovcu dramski scenarij v 21 nastopih o Konstantinu in Metodu „Zvezdi našega neba“. Knjiga, ki podaja tudi zgodovinsko sliko sv. bratov Cirila in Metoda ter jo krasijo številne ilustracije rajnega akad. slikarja Pengova, ima 256 strani.

Prihodnje leto se bomo spominjali 1100-letnice, odkar sta sv. brata, ki ju imenujemo učitelja Slovanov, prispela h knezu Kocljju, vladarju slovenske Panonije. V ta jubilej nas izid te knjige prav lepo uvaja.

V prejšnji številki „Naše luči“ ste brali o krstu Andreja Posedi, 6. marca, v Frankfurtu v Nemčiji. Tu si lahko ogledate najvažnejši trenutek pri tem obredu.

Za kratek čas

Optik je novega nameščenca poučil o svojih prodajalnih metodah.

»Torej, mladi mož,« je dejal, »mi vsakemu kupcu zaračunamo primeren in dostojen znesek. Če kdo preizkusi očala in vpraša, koliko stanejo, potem recite: ‚Deset dolarjev‘. Nato malo počakajte. Če kupec ničesar ne reče, potem pristavite: ‚Toliko stane okvir: stekla stanejo tudi deset dolarjev‘. Potem spet malo počakajte. In če kupec še vedno ne zine, potem recite: ‚Seveda vsak komad‘.«

Zdravnik se je trudil, da bi opogumil obupanega bolnika.

»Saj ni tako nevarno,« je rekel, »tudi sam sem imel nekoč podobne težave.«

»Verjamem,« je zastokal pacient, »toda ne istega zdravnika.«

»Le kako ste se mogli tako napiti?« vpraša sodnik.

»Zašel sem v slabo družbo,« se opravičuje obtoženi.

»Štirje smo naročili liter žganja, toda trije med nami so bili abstinenti.«

Potico jeste!

Saj veste, da komunisti preganjajo praznovanje cerkvenih praznikov! Vendar človek ne more kar takoj pozabiti na vse lepe krščanske navade in marsikdo postane komunist samo na pol. Čudno namreč bi bilo, da bi drugi

jedli potico o Veliki noči, komunist pa naj bi jedel navaden kruh, ko je vendar danes on in njegova stranka na vladi.

Zgodilo se je pa, da je prišel v podjetje direktor in opazil, da jedo potico tudi tovariši. „Hu, kakšni stel!“ jim je očital premajhno socialistično zavest. „Potico jeste!“

Dobrotnikom „Naše luči“

Za tiskovni sklad »Naše luči« so darovali med drugimi tudi: F. Horvat, Vlbj., Avstrija, 60.— šil. — 30 fr. fr. Durčik, Radič, Kokelj, Levstik, Rože, Ipavec, Petrovič, Stanič, Kočvar, Gornik, Monfredini, Tukšar in Gričar, vsi iz Francije. — Vsem prisrčen: »Bog plačaj!«

Posebej pa se uprava »Naše luči« zahvaljuje za posebne zbirke za tiskovni sklad »Naše luči«, ki so dospele iz raznih krajev zapadne Evrope. Prejeli smo jih iz Eisdena in Waterscheia v Belgiji, iz Heerlerheide v Nemčiji, iz Pas-de-Calais in iz Aumetza v Franciji, iz Porurja v Nemčiji in iz Italije.

Odgovarjamo . . .

P. H., Nybro, Švedska: Ne moremo Vam poslati naslova takega švedskega časopisa, kot si ga želite, ker ga ne poznamo. Vaše pismo smo poslali našemu prijatelju na Švedsko. Če kaj ve, Vam bo odgovoril. Tu dobimo le par švedskih časopisov.

P. A., Ratingen, Nemčija: Vaše pismo smo poslali na naslov pisatelja članka -ls.

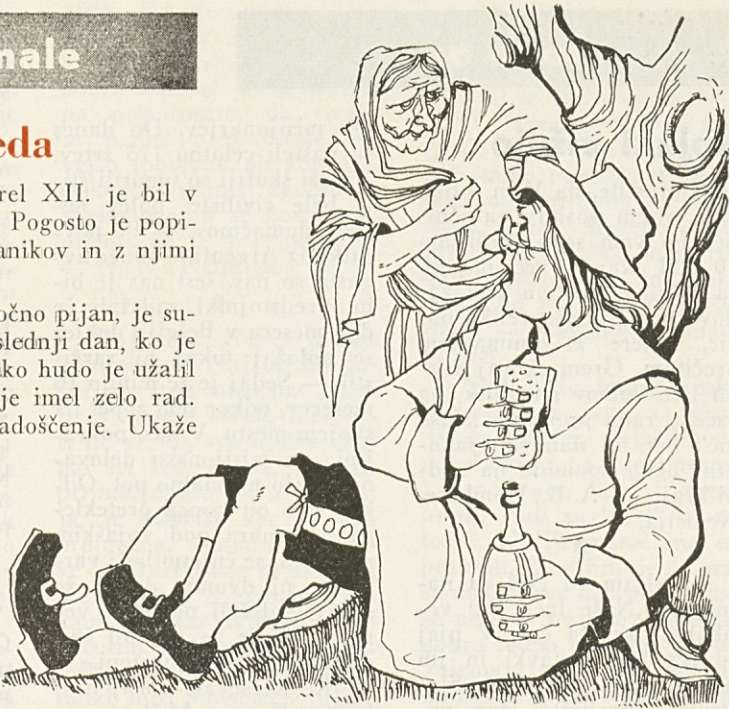
Mož beseda

Slavni švedski kralj Karel XII. je bil v mladosti precej razposajen. Pogosto je popival v družbi mladih dvorjanikov in z njimi uganjal razne burke.

Nekega dne, ko je bil močno pijan, je surovo žalil svojo mater. Naslednji dan, ko je bil trezen, se je zavedel, kako hudo je užalil svojo dobro mamo, ki jo je imel zelo rad. Trdno sklene, da ji da zadoščenje. Ukaže prinesiti najlepšo in najdragocenejšo kupo iz brušenega kristala in jo do roba napolniti z najboljšim vinom. S kupo v roki stopi pred mater:

»Mamica, zavedam se, da sem te včeraj močno žalil. To sem storil, ker me je zapeljalo vino. Da se to ne bo nikoli več zgodilo, ti dajem danes, mamica, s svojo kraljevsko besedo zagotovilo, da je ta kupa, ki jo držim v roki, zadnja, ki jo izpijem v življenju. Ta zadnji kozarec izpijem na tvoje zdravje, moja presvetla mati!«

Po teh besedah izpije kupo do dna, koza-

rec pa vrže skozi okno, da se na trdem tlaku razdrobi na tisoč koščkov.

Dano besedo je držal kralj vse življenje. Mnogo sveta je prehodil, v marsikateri bitki se je slavno pomeril s sovražniki, vina pa ni pokusil nikoli več.

Varujmo svoja čutila

Čut. Jaz čutim. Mi čutimo. Čutila.

oko — vid.	Jaz vidim.
uho — sluh.	Jaz slišim.
nos — vonj	Jaz voham.
jezik — okus	Jaz pokušam.
prtiš — tip	Jaz tipam.

Pesmica o snagi

Jaz prav rad vrtim krtačo,
milo v roki in brisačo,
da bo čista moja koža,
da bo žametna ko roža.

Rojaki pišejo

»Oprostite, da Vam toliko časa nisem poslala naročnine. Tu vam sedaj pošiljam 10 DM. Kar je več, naj bo za sklad. Z listom sem zadovoljna, prinaša veliko novic, katere z zanimanjem prečitam. Grem skoraj vsako leto domov na obisk, pa vseeno rada prebiram 'Našo luč', ker mi nanovo vsakokrat oživi spomine na rodni kraj.« — A. B., Homberg, Nemčija.

»Pošiljam 10 DM za naročnino 'Naše luči'. Mi velikokrat krajša čas. V njej so res lepi sestavki in jih menda čita rad vsak Slovenec. Sprejmite lepe pozdrave od Slovenke Z. A.« — Nemčija.

»Deset let je letos, kar poznam 'Našo luč'. Revijo sem redno prejemal in bral, ko mi prihaja prav sem v ekvatorski afriški pra gozd. Od lanskega letnika so prav vse številke v redu dosepele, kar je skoroda izjema za naše razmere. In močno je revija napredovala v tem zadnjem desetletju, v prenekaterih ozirih, in rojaki po svetu smejo biti kar ponosni nanjo ter jo pokazati drugorodcem. Preseneča me tolikšno število slik v njej, kar jo seveda dela zelo pestro in privlačno (kot star slikar vem, da stanejo klišeji lepe denarce). Čestitam 'Naši luči' in vsem, kateri se okoli nje trudijo, k vztrajnemu delu in doseženemu uspehu in porabim to priliko, da Vam to povem. — Moje zadnje potovanje med znanca in domače se je, hvala Bogu, srečno izteklo. Medtem je pa v Kongu najhujše divjalo uporniško gibanje in tekla mučeniška kri premno-

gih misijonarjev. Do danes so našeli celotno 175 žrtev. V naši škofiji so umorili štiri bele civiliste, poleg nešteto domačinov. — Po povratku iz Argentine konec avgusta so nas, šest nas je bilo, predstojniki zadržali še dva meseca v Belgiji, dokler se položaj tukaj ni razčistil. — Sedaj je že minilo 16 mesecev, odkar sem zopet na svojem mestu. V naši pokrajini gre misijonsko delovanje svojo normalno pot. Odkar smo od konca preteklega novembra pod vojaškim režimom, se čutimo bolj varne in ni dvoma, da je že sedaj v deželi nekoliko več reda. Bil je že skrajni čas, da kdo odločno nastopi.« — K. Kerševan, misijonski brat v Kongu, Afrika.

»Tri leta sem na delu v Nemčiji... Tu sem edini Slovenec... Veselim se, kadar grem domov na dopust, a vsakikrat se bojim iti, ker znova občutim, kako smo nadzirani. Namesto da bi nas domovina vsakikrat toplo sprejela, nas kličejo na razgovor, zasliševanje. Celo zmerjan s »Švabom« sem že bil, ker sem na delu v Nemčiji. Čemu nas gledajo tako, ko so vendar sami pripravili razmere tako daleč, da moramo v tujini iskati kruha...?« F., Nemčija.

»Čestitam vam, da izdajate 'Našo luč' in da ste z njo povezali toliko rojakov po vsem svetu!« F., Nemčija.

»Iz ribniške občine išče trenutno 800 ljudi kruha v tujini, tako pravi najnovejša statistika. Skoraj vsi Ribničani, ki nimajo doma kruha, so ga šli iskati v Nemčijo, pravi poročilo.

Kdor pozna vso polomijo

slovenskega gospodarstva po zadnji vojni, ta se ne more čuditi, da je položaj ribniške občine danes tako žalosten. Podobne razmere bi seveda našli tudi v marsikateri občini na Štajerskem in v Prekmurju. Kako naj nespособni ljudje in napačni gospodarski sistem vodijo k napredku!

Ko človek vse to premišlja, ga mora srce boleti. Kaj bi se zgodilo, če bi morali vsi slovenski delavci, ki so prisiljeni služiti kruh v Nemčiji in v Avstriji, naenkrat domov! Eno je jasno: komunistični sistem ljudem ne prinese kruha!« — Sotripin iz Nemčije.

»Po članku v prekmurškem 'Vestniku' sodeč je bil v Črensovcih postavljen spomenik v čast prekmurskim materam, kar pa nekaterim ni všeč, ker je pobudo za postavitve tega spomenika dal nekdanji duhovni in politični voditelj Prekmurcev pokojni g. Klekl Jožef. Vprašajmo se vendar čisto odkrito, nepristransko, kdo je v Prekmurju večji heroj in kateri je bolj upravičen priznanja, kot dobra, vrla, požrtvovalna, nesebična prekmurska mati? Le tej je narodni poslanec dr. Anton Vrataša odkril ta spomenik.

Če iščemo heroje dela in žrtve, potem zares ne vem, če najde kdo v Prekmurju večjega heroja, kot je pridna, nadvse požrtvovalna, potrpežljiva, pa čeprav pobožna prekmurska mati. To so matere: Zverova iz Trnja, Skobernetova iz Črensovec, Ifkova iz Bistrice, Kramerjeva iz Trnja in še mnogo drugih, ki se niso borile za strankarske interese, temveč za svobodo slovenskega naroda, s tem ko so žrtvovalle sinove in može, in izgubile svojih dragih, najdražjih še danes nosijo v svojem srcu, brez vsakih odlikovanj. Prekmurska mati je tista, ki nosi vso breme dela do-

ma pri živini in na polju, ko grede čez poletje prekmurski fantje in moške v tujino in drugim po domovini za boljšim zaslužkom. Ona je tudi tista, ki vzgaja otroke v svobodoljubnem in domoljubnem duhu, brez vsakega sovraštva v svojem srcu in prekmurska mati je bila tista, ki je vzgojila tudi fante, da so bili pripravljene žrtvovati svoja življenja za svobodo domovine ter za boljše življenje prekmurskega in ostalega slovenskega ljudstva. Zato izražam mnenje velike večine pošteno mislečih Prekmurcev, da je prekmurska mati tisti heroj, ki najbolj zasluži spomenik v Črensovcih. Dvajset let po vojni je že čas, da iščemo tudi heroje dela, požrtvovalnosti in ljubezni.

Če pa iščemo heroja osvoboditve Prekmurja izpod madžarske okupacije, potem je ravno pokojni g. Klekl Jožef tisti, ki ima za to pridobitev največ zaslug. To bodo gotovo potrdili tudi prekmurski pisatelji kot so

Miško Kranjec, Godina Ferdo in morda celo Šebjanič, ki je zgodovino Prekmurja dobro študiral. Vsem drugim pa priporočam, da trezno in realno preštudirate novejšo (posebno ob koncu 1. svetovne vojne) zgodovino Prekmurja in se boste prepričali, da je to resnica...« — N. N., Nemčija.

»Rojaki se oglašajo iz vseh kontinentov. Naj mi bo dovoljeno tudi meni par misli. Brez dvoma »Naša luč« ni ti ne ve, da sva midva vsaj par let zelo dobra, intimna prijatelja. Da mi zelo ugaaja, je dejstvo, ker je lepo urejevana, prinaša zanimive opise življenja rojakov od vse povsod, z mnogimi slikami, pa, kar najbolj veselo občutim, brez vsakih »napestosti«, ki jih je, na žalost, toliko med Slovenci v tujini. Te žalostne dediščine bi se pa že enkrat lahko popolnoma otresli.

Prijatelja sva postala leta 1961. Vso jo preberem in že

me čakajo znanci, da tudi oni prebirajo to lepo čtivo.

Večkrat je v listu omenjeno tudi iz življenja Slovencev v Torontu. Iz tega življenja (delovanja) bi se dalo kot stalno poročilo navajati tako od pozitivne in negativne strani, Slovencev nas je tu nad 10 tisoč in marsikaj spodbudnega bi lahko prišlo od nas tudi med Evropce — v svobodni zapadni svet.

»Naši luči« želim krepko po začetni poti z vsemi uspehi naprej, rojakom — naročnikom pa vse povsod, koder bivajo, da bi ji zvesti ostali, radi prebirali in na točno plačilo naročnine ne pozabili. V tujini je to naša močna vez in list brez naše pomoči ne more za naše dobro redno izhajati. Vsi pa zajemajo iz njega potrebne nauke in navodila za pravo, krščansko življenje.

Uredništvu, upravi in vsem bralcem iskren slovenski pozdrav.« — J. Kranjec, Toronto, Canada.

Ob hudi nesreči v Odrancih

V vasi Odranci v soboški občini v Pomurju se je 14. marca pri gradnji nove cerkve zrušil obok (kupola) in pokopala pod seboj delavce in delavke. Po poročilih je bilo ubitih 7 ljudi, med njimi tudi 4-letni otrok, 15 pa je bilo hudo ranjenih. K pogrebu žrtev je prihitel sam mariborski škof dr. Držečnik. Ljubljansko »Delo« je 15. marca poročalo: »Vsekakor gre (pri gradnji) za nestrokovnost in slab nadzor, saj so med graditelji prevladovali nekvalificirani delavci«.

Vest o tej težki nesreči je težko prizadela ne samo sorodnike in znance žrtev, temveč vse Pomurce in celo Slovenijo. Da, še izven Slovenije, med pomurskimi sezonskimi delavci v Avstriji in Nemčiji, se je vest hitro razširila in izzvala najrazličnejša ugibanja. Kako je bilo to mogoče, kako je prišlo do nesreče? Ko to poročamo, dejansko vzrok še ni ugotovljen. Morda zgoraj navedena sodba »Dela« velja. A če res velja, potem velja le za neposredni vzrok in povod nesreče, globlji vzrok pa je drugje! Kako je s to zadevo?

Vas Odranci leži na Murskem polju, nekaj kilometrov stran od reke Mure. Že pred vojno oziroma med vojno so si vaščani zgra-

dili zasilno cerkev iz lesa. Do matične cerkve v Beltincih jim je bilo predaleč, župnijska cerkev v Črensovcih pa je bila ob nedeljah prenapolnjena. Zato je po vojni med vaščani v Odrancih dozorel sklep, da si bodo namesto zasilne lesene zgradili novo zidano cerkev, in sicer po načrtu prof. Valentinčiča iz Ljubljane. A kako priti do denarja in potrebnega stavbenega materiala? Kako preiti težave, ki jim jih je na pot stavila »ljudska« oblast, ki si cerkve prav nič ni želela?

Z veliko, občudovanja vredno požrtvovalnostjo in iznajdljivostjo so se Odrančarji spravili na delo. Vaščani so se domenili, da bodo od svojih zaslužkov prostovoljno dali za cerkev in jo tudi z lastnimi rokami zidali. Šli so po svetu in si od težko zasluženega denarja odtrgavali za cerkev. Iz Odrancev je skoraj od vsake hiše po eden ali dva na delu bodisi v tujini ali pa po večjih mestih Slovenije. Tako se je kmalu zbrala precejšnja vsota, da bi lahko začeli zidati. A oblast ni hotela dati dovoljenja za zidanje. Z raznimi izgovori so ovirali požrtvovalnost vaščanov. Končno so se nekako dogovorili: cerkev smejo zidati le, če prej zgradé Zadržni dom. Vaščani so se posvetovali in končno, čeprav z veliko nevoljo, sprejeli ta pogoj.

Ko je zrasel Zadružni dom, so se lotili zidanja cerkve. Zidali so vsi vaščani, možje, fantje, žene in dekleta, še otroci so pomagali. Bil je to pravi plebiscit vernosti pomurskega ljudstva. Neumorno so delali, kupovali gradbeni material, ki ga ni bilo vedno lahko dobiti, a po raznih zvezah le dosegli, da je gradnja napredovala. Bil je to edinstven primer v vsej Sloveniji, saj po vojni v Sloveniji še ni bila zgrajena cerkev popolnoma na novo in tam, ker je prej še ni bilo (v drugih krajih Slovenije so verniki le na novo postavili cerkve tam, kjer so bile med vojno morda porušene ali poškodovane). Stvar je postala zanimiva tudi za »ljudsko« oblast, ki se ni sramovala — po tolikem nasprotovanju — o cerkvi in nje gradnji poročati obenem s sliko celo v listu, namenjenem izseljencem po svetu, kot nekakšen dokaz verske svobode v domovini...

In potem se je zgodila nesreča! Ugasnila so življenja ljudi, ki so svojo vero izpričali z delom, ki so hoteli v svoji sredi imeti cerkev s tabernakljem živega Boga...

Ni težko vaščanom očitati nestrokovnost pri delu. A nobene pravice do očitanja nimajo ljudje, ki so na vodilnih mestih naše domovine zlorabljali svojo nestrokovnost ter težke milijone in milijarde, iztrgane žuljavim rokam slovenskega delavca, pošiljali v Beograd, da tam denar zmečejo v objekte, ki se nikdar niso dogradili ali pa — morda dograjeni — za ves narod pomenijo le deficit in polom.

Toliko v pojasnilo od nas Prekmurcev vsem tistim časnikarjem, ki se vprašujejo, za-

kaj so v Odrancih s tako »nerazumljivo naglico« gradili cerkev.

Slovenci v tujini se klanjamo žrtvam v Odrancih! Zgled so žive vere in dokaz, da naš narod še vedno hoče imeti v svoji sredi Boga!
—pr.

Slavospevi materi

V tujini se človek velikokrat spomni na starše, posebno na mater. Čim bolj se stara, tem bolj zna ceniti in ljubiti svojo mater. Zato ni čuda, če dobiva naše uredništvo večkrat tudi pesmi, ki so izlivi srca v počastitev mater. Večinoma gre za pesmi brez kakšne umetniške vrednosti, so pa lep dokaz ljubezni do ljube matere. Naj navedemo za primer kitico iz pesmi Branka iz Nemčije:

»Sedaj šele — tebe nevreden —
izgnana kot garjev pes iz domovine
na solze Tvoje se spominjam beden,
ko več ne vidim Tebe in mi zlati
obraz Tvoj v črni megli gine...«

Ali pa kitica pesmi M. G. tudi iz Nemčije:

»Tudi meni dan se bliža,
življenja meni tok se niža.
Na svidenje pred Bogom, mati!
Saj takrat dnevi bodo zlati...«

In še iz pesmi „Mati“ B. Anžela iz Nemčije:

»Koder koli boš ti hodil,
prva misel naj ti bo:
Če boš srečen al' nesrečen,
misli le na mamico.«

Mali oglasi

Cenik oglasov: Vsaka beseda 1 avstr. šiling (2 bfr, 0,20 NF, 0,15 DM ali protivrednost). Uredništvo z obzoro javno oglasa ne prevzema **nobene odgovornosti** glede vsebine oglasa kakor tudi ne glede oglaševalcev, ker jih ne pozna.

Naslov oglaševalca posreduje uredništvo le tistemu, ki v pismu **priloži kaj za odgovor** (ali mednarodni kupon za odgovor ali denar ali znamko). Pisem za osebe, ki oglašajo, uredništvo ne sprejema. Uredništvo **posreduje le naslov** oglaševalca.

Uradni tolmač v Franciji Janko Jankovič, 17 rue de Belgrade, Tucquegnieux (Mthe & Mlle), prevaja listine, ureja pokojniške zadeve in piše prošnje.

Prevajalska služba v Nemčiji! Hitro in točno prevaja vse vrste dokumentov in listin iz slovenščine in srbohrvaščine v nemščino in obratno dipl. filolog Joseph **Arech**, 8000 München, Lauingerstraße 42. Pišite mu!

Uradni tolmač v Nemčiji **Martin Sapotnik**, 413 Moers-Meerbeck, Luisenstr. 28, prevaja v nemščino listine in razne dokumente iz slovenskega in hrvaškega jezika.

Poslovanje je hitro in zanesljivo.

Prodaj hišo, letnik 1952, 3 sobe s pritokl., podkleteno, z električno napeljavo in vodovodom, parcela 1500 kv. m., 5 min. od prometnih zvez, blizu Rogaške Slatine. V hišo se lahko takoj vselite. Cena ca. 25.000 DM. — Naslov posreduje uredništvo »Naše luči« pod šifro »Samo tuja valuta«.

Slovenec iz Francije, star 27 let, si želi dopisovati in spoznati z dekletom njegove starosti, bivajočim v kateri koli državi. Naslov posreduje uredništvo »Naše luči« pod številko 49.

in še za smeh

Malenkost svoje vrste... — V Šiški pri Ljubljani je živela svoje čase neka Marjeta. Pripovedovali so, da je bila huda in natančna. Svojega moža je imela pod strogo kontrolo, da je moral plesati, kakor je ona godla in žvižgala. Pa jo je sosedka nekoč pregovorila, da je šla z njo gledat cirkuško predstavo v Ljubljano. Tam je neki telovadec izvajal na drogih in vrveh drzne prikaze. Zvijal in gibal se je, da se je bilo za čuditi. Pa se je sosedka nagnila k Marjeti in je dejala:

»Tale človek je pa tako gibčen, da bi ga bilo moč še okoli drevesa oviti.«

»Malenkost!« je vzkliknila Marjeta. »Jaz svojega moža še celo okoli prsta ovijem.«

Dobro ime. — Pred sodnika so privedli nekega sleparja in uzmoviča. Sodnik je vzrotil nad njim:

»Ali vas ni sram, da ste pod raznimi imeni kot Bašnik, Povše, Župarič itd., izvrševali razne sleparije in tatvine?«

Uzmovič pa mu odvrne: »Gospod sodnik, saj vendar ne morem svojega poštenega imena spravljati v sramoto!«

Res je. — Žena in mož sta se po večerji pogovarjala o novih klobukih. Žena mu je kazala slike klobukov, ki so bili precej dragi. Nato pa žena naenkrat pravi: »Nekje sem čitala, da so glavni vzroki plešastih glav klobuki — ali je res?«

»Res je,« odgovori mož hitro, »toda ne moški, temveč ženski, to pa zato, draga ženica, ker toliko stanejo in jih morajo moški ženskam kupovati.«

Čiščenje slabe vode. — Neki turist pride v neko dolensko vas, kjer so imeli baje slabo vodo. Ustavi se v gostilni in vpraša gostilničarja: »Pri vas je voda zelo slaba, kakor sem slišal, skoro neužitna. Kaj napravite, da vam ne škoduje?« — Gostilničar: »Najprej jo očistimo.« — Turist: »Kaj pa potem?« — Gostilničar: »Potem jo prekuhamo.« — Turist: »In potem?« — Gostilničar: »Potem pa pijemo vino, narejeno iz nje.«

Dober računar. — Dobrodušni stric deli nečakoma bonbone. »Janezek, če ti dam dvajset bonbonov, da si jih razdelita z malim bratcem, koliko jih dobi mali Jernejček?« — »Pet, stric!« — »Ti ne znaš računati!« — »Jaz znam, ampak Jernejček še ne zna.«

Pošteno ji je vrnil. — Janko je prišel na ples in prvo gospodično, ki jo je srečal, poprosil za ples. Domišljavka pa je odgovorila: »Jaz si svoje plesalce sama izbiram in grem plesat, s komer hočem.« — »Jaz pa nisem tako izbiren, cenjena gospodična. To razvidite iz tega, da sem najprvo vas prosil.«

Ni bil zadovoljen. — Žena: No, kako je bilo na gostiji? — Mož: E, ko bi bila juha tako slana kot vino, a vino tako staro kot gos, a gos tako debela kot gospodinja — bi bilo morebiti dobro...

Izdal se je. — Učitelj: No, Janezek, kaj je z gosko, katero mi je mislil poslati tvoj oče? — Janezek: Zdi se mi, da je ozdravela in začela znova zobati...

Mlada zakonca. — Ženica, šele tri tedne sva poročena, pa hočeš imeti že tretjo obleko! — Moraš mi dati denar, možiček. Ne pozabi, da se jestvine zadnje čase niso nič pocenile, ti mi pa neprestano zatrjuješ, da bi me od ljubezni kar pojedel.

Čudna jeza. — »Zakaj neki je tvoja prijateljca tako dolgo sprta s svojim zaročencem?« »Saj bi se bila že davno pobotala, pa se ne moreta spomniti, zakaj sta se sprla.«

Tehten vzrok. — »Zakaj pa toliko pijete, Brezar? To ni prav!« — »Oh, gospod župnik, saj pijem le, da bi pozabil.« — »Kaj bi pa radi pozabili?« — Brezar se popraska za ušesi, malo pomomlja, potem pa pravi: »Hudirja, saj že sam več ne vem, kaj.«

Starejša dama pri zdravniku. — »Pravite, da vas boli glava in trga po križu? Koliko ste stari?« — Štirindvajset.« — »Hm, gospa, to pa ni kar tako, zdi se mi, da izgubljate tudi spomin.«

Pijanca med seboj. — Pomni, dragi moj, da malenkosti najbolj grené človeku življenje. Postavim tole tt. Ulico sva našla, hišo sva našla, v tole preklicano ključavnično luknjico pa ne moreva zadeti.

Tolažba. — Siromašni žid je prišel potožit svoje gorje Rotschildu. Bogataš ga je prijazno sprejel in potolažil, češ, nikan ne obupaj, zdaj sem jaz bogataš, ti pa siromak, toda to se bo obrnilo. — Mislite? — je vprašal vzradoščeni siromak. — Seveda, ti boš siromak, jaz pa bogataš.

Skušal ga je. — Bogataš: Povejte mi iskreno, ali bi poročili mojo hčerko tudi, če bi ne imela nobene dote? — Ženin: Seveda, vedno. — Bogataš: Kar lepo se izgubite! Vi nimate niti malo trgovskega duha.

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence

na tujem

Izide desetkrat v letu (vsak mesec razen julija in avgusta).

5. številka — letnik 15

Maj 1966

Dopise za številko, ki izide konec meseca, mora uredni-

štvo prejeti vsaj do 7. v mesecu. Člankov ne vrača.

Za uredništvo odgovarja dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

Naročnina za list je za vse leto 40 šilingov ali protivrednost: 80 bfr, 8 F, 6,8 švic. fr., 5,50 h. gld, 6,2 DM, 1000

lir, 12 angl. šil., 10 norv. kron, 8 švedskih kron, 10 danskih kron, 2 amer. dolarja, 2 avstralska dolarja. - List lahko naročiš pri bližnjem poverjeniku ali pa naravnost pri upravi v Celovcu.

Uredništvo in uprava imata naslednji naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec, 9020 Klagenfurt, Austria.

Printed in Austria